БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят үнэн

КПСС-эй Бурядай обкомой, Улан-Удын горкомой, Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй орган

№ 92 (8924)
АПРЕЛИИН 19
ВОСКРЕСЕНИ
1959 он

Сэн 20 мүнгэн.

Хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэд! Ниитын мал ажалые бүхы хэмжээгээр хүгжөөгты, үбhэ тэжээл бүри ехээр бэлдэдэг бологты, малай ашаг шэмые дээшэлүүлэгты, үүлтэр hайжаруулха хүдэлмэри эмхидхэлгые hайжаруулагты! Хүн бүхэндэ хүртэхэ мал ажалай продукт абалгаар Америкын Холбоото Штадуудые ахин гарая!

(1959 оной Майн 1-дэ зорюулжа, КПСС-эй ЦК-гэй гаргаhан Уряануудhаа).

ҮБҺЭ ТЭЖЭЭЛ ЕХЭЭР УРГУУЛЖА АБААЛ ҺАА, АДУУ МАЛАЙ АШАГ ШЭМЫЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛХЭ УЯЛГАЯА ДҮҮРГЭХЭБДИ

Малшан бүхэнэй хабаадаха хэрэг

...тын адуу малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ, Эхэ орон дотоо...ха, hү, тоhо, үндэгэ гэхэ мэ...бэгжүүлхэ, промышленнос...хим шанартай ноохоор хан...hэн гүрэн түрын удхашанар...рилгые колхоз, совхозуудай ...ад шиидхэжэ байна. Энэ ехэ ...салгатай хэрэг нэн түрүүн ...и малшадай хүсэл оролдол...шаар бэелүүлэгдэхэ байhа...элитэ.

...зонойнгоо урда абаhан ...уялгаяа hайса ойлгоhон ...шад, хонишод, гахайшад, мал ...ашад, шубуушад ажал ху...ридөө үнэн сэхээр хандажа, ...шэнэ эдэбхи үүсхэл гаргана. ...атайн аймагай Калининай, ...шэбэрэй Ленинэй нэрэмжэтэ ...зуудай hаалишад, гахайшад, ...шад тус бүридөө нэгэ-нэгэ ...турнепс фермэ шадараа та...өөhэдынгөө хүсөөр ургуулха ...абаад, ниитын адуу малые ...ээр хүсэд хангаха хэрэгтэ ...өөрөө хабаадая гэжэ респуб...бүхы малшадта хандаhан ... Энэнь олохон нютагуудта ...дэжэ, социалистическэ мү... улам үргэнөөр дэлгэрнэ. ...гаргаhан эдэ малшад мүнөө ...нэмэтэ тэжээл тариха газараа ...э абаад, тэндээ наг шэбхэ ...тараажа байна.

...шэлэн Курумканай аймагай ...эй нэрэмжэтэ колхозой гэ...малшад байгша ондо үбhэ ...ной ургасые нёдондонойхиhоо ...ахин дээшэлүүлэе гэhэн уряа...р колхоз, совхозуудай ажал...хандаа hэн. Энэ үүсхэл дэм...жэ, луговодууд, малшад саб...гай газарые утэгжүүлхэ, ...талаар ехэхэн оролдолго ...ка байнхай.

...рын аймагай Ждановай нэ...нэ колхозой мал адуулагшад ...дэлмэриингөө хажуугаар саб...гай, бэлшээриин газарые уhа...ха гэжэ шиидээд, баhал ехэ...а туhатай үүсхэл гаргаа.

...бүгэдэ юу харуулнаб гэхэдэ, ... совхозуудаймнай малшад ...н адуу малые бүдүүн, шэмэтэ ...ээр хүсэд хангажа шадаагүй ...шаг шэмыень ехээр дээшэ...энь бэрхэтэй гэжэ ойлгоод, ...ээл шухала хэрэгые түрүү...элжээндэ шиидхэхэ гэжэ ...hон байна бшуу.

...эhээ колхоз, совхозуудай ...бэрилэгшэд, тэндэхи партийна ...рганизацинууд түрүүшүүлэй ... үүсхэлые бүхы малшадай ...дэлгэрүүлхэ, тэдэнэртэ али ...өр туhалха уялгатай. Гэбэ... олохон колхоз, совхозуудай ...ад фермэ шадараа тэжээлэй ...алнуудые тариха, дутынгөө ...лангые утэгжүүлхэ, уhалха ... бодомжолжо үзөөгүй, ямар...одото хүдэлмэри хэжэ эхи... байха юм.

Сэлэнгын аймагай олонхи колхозууд, тэндэхи хониной совхоз энэ жэлэй үбэлжэлгэдэ үбhэ тэжээлээр дуталдабашье, тэрээнhээ ёhотой тобшолол хээгүй, малшадые фермэ шадараа нэмэлтэ тэжээл ургуулжа абаха хэрэгтэ элсүүлээгүй байhаар. Жэшээнь, Үбэр-Зөөхэйн сомоной Энгельсын нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Дансорунов) адуу малhаа hү шэмэ нёдондонойхиhоо багаар абажа, малаа олоор үхүүлжэ байбашье hаа, фермэ шадар тарилга хэхэ, сабшалангай газарые утэгжүүлхэ талаар юушье хэнэгүй. Мүн иимэ байдал эндэхи хониной совхоздо, XX партсъездын нэрэмжэтэ колхоздо үзэгдэнэ.

Фермэ шадар турнепс, тэжээлэй капуста, зелёнко гэхэ мэтые тариха, сабшалангай зарим хубиие гүүртэ, отарануудта даалгажа үгөөд, тэрэниие утэгжүүлхэ хүдэлмэри Зэдын аймагай олонхи колхозуудта бүри мартагдашанхай. Харин гансахан XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой нэгэ фермын hаалишад фермэ шадараа турнепс тариха гэжэ хэлсээшье hаа, тэрэ газар дээрээ наг шэбхэ гаргажа эхилээдүй байха юм.

Жэлhээ жэлдэ ниитын адуу малые үбhэ тэжээлээр дутаадаг Сэлэнгын, Зэдын, Хориин аймагуудай колхоз болон совхозуудай хүтэлбэрилэгшэд хэзээ алдуу эндүүгээ мэдэржэ, энэ хэрэгтэ гол анхаралаа хандуулдаг болохо юм гэжэ партиин айкомуудай секретарьнар нүхэд Могнонов, Барьядаев, Цыжипов гэгшэдhээ шангаар асууха саг ерээ. Хэрбээ мүнөө үедэ, май hарын гаратар тэжээлэй ургамалнуудые hайса утэгжүүлэгдэhэн газарта тарижа, сабшалан дээрээ наг шэбхэ ехээр тараажа шадаагүй hаа, тэдэнэр ниитын ажахыда баhал нилээд ехэ хохидол ушаруулха, адуу малай ашаг шэмые дээшэлүүлхэ талаар абаhан уялгануудаа дүүргэжэ шадахагүй болоно бшуу.

Нүхэд hаалишад! Фермэ шадараа тус бүридөө нэгэ-нэгэ гектар турнепс, тэжээлэй свёкло, капуста гэхэ мэтые тарижа, үндэр баян ургаса абахын тула наг шэбхэ ехээр зөөгты, оролдосотойгоор газараа уhалжа, ургасаяа зүбөөр харууhалагты!

Нүхэд хонишод! Өөhэдынгөө хүсөөр сабшалангай ургасые дээшэлүүлжэ, отарынгаа хонидые хүсэд хүрэхэ үбhэ тэжээлээр хангаха гэhэн түрүүшүүлэй үүсхэлые үргэнөөр дэмжэгты!

Нүхэд малшад! Май hарын гаратар хото хорёонойнгоо наг шэбхые поли, сабшалан дээрэ дууhыень шэрэжэ, тэжээлэй ургамалнуудые тарижа, ниитын адуу малые эрхим шанартай, элбэг дэлбэг тэжээлээр хангаха хэрэгтэ бүгэдөөрөө хабаадагты!

Түрүүшүүлэй жэшээгээр

Шэнэ, түрүү юумэн ходо дэмжэгдэдэг, үргэнөөр дэлгэрүүлэгдэдэг гээшэ. Тиимэhээ эдэ үдэрнүүдтэ Мухаршэбэрэй аймагай малшад тарбагатайнхидай жэшээгээр малай фермэ, отаранууд шадар сахарай свёкло, турнепс, кукуруза өөhэдынгөө хүсөөр тарижа, hайн ургаса абахын тула бэлдэжэ эхилэнхэй.

Эндэхи Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой гахайшад гахайнуудаа зун, намар оруулжа адуулхын, мүн хуряажа эдюулхын тулада 2 гектарта сахарай свёкло, 5 гектар газарта турнепс тариха гэжэ шиидээ. Тэрэшэлэн артелиин hү hаалиин фермынхид тус бүридөө нэгэ-нэгэ га газарта турнепс тариха уялга абанхай. Колхозой хонишодой бригада бүхэн отаранууд шадараа 30—30 гектар газар даажа абаад, hаяар тэндээ овёс викэ хоёрые холижо тариха байна.

Тус артелиин малшадай үүсхэлые дэмжэжэ, аймагай «Знамя Ленина» колхозой 1-дэхи комплексно бригадын hаалишад Ганга гэжэ газарта хамта 3 гектарта турнепс тараяд, га бүриhөөнь 200 центнерhээ бага бэшэ ургаса хуряахын түлөө тэмсэхэ юм. Тиихэдэ энэ колхозой 2-дохи, 4-дэхи комплексно бригадын hү hаалиин фермынхид хамта 9 гектар газарта турнепс тарихаар хараална. Эдэнэр урдань хэрэглэгдээгүй байhан, малай байрын хуушан шэбхын hуури дээрэ турнепсээ тарижа, гол горхонhоо канава татаад, зундаа тэрэнээ уhалхын тулада бэлэдхэл хэжэ захалаа. Мүн турнепсынгээ үрэhэ хүрэнгыешье хүсэд бэлдэнхэй.

Тиихэдэ энэ колхозой түрүү хонишон нүхэр Ф. Федотовой отарынхид хони, хурьгадтаа шэмэтэ тэжээл болгожо эдюулхэ зорилгоор үрэжэл hайнтай уhалууриин 5 га газарта кукуруза тариха байна.

Мүн «Победа», «Коммунизм» колхозуудай hаалишад, малшад өөhэдынгөө hайн дураар фермэ, отаранууд шадарайнгаа газар hайнаар элдүүрилжэ, уhалжа, турнепс, сахарай свёкло, зелёнко, кукуруза гэхэ мэтэ ургамалнуудые тарихын тула бэлэдхэлэй ехэхэн хүдэлмэри хэжэ байнхай.

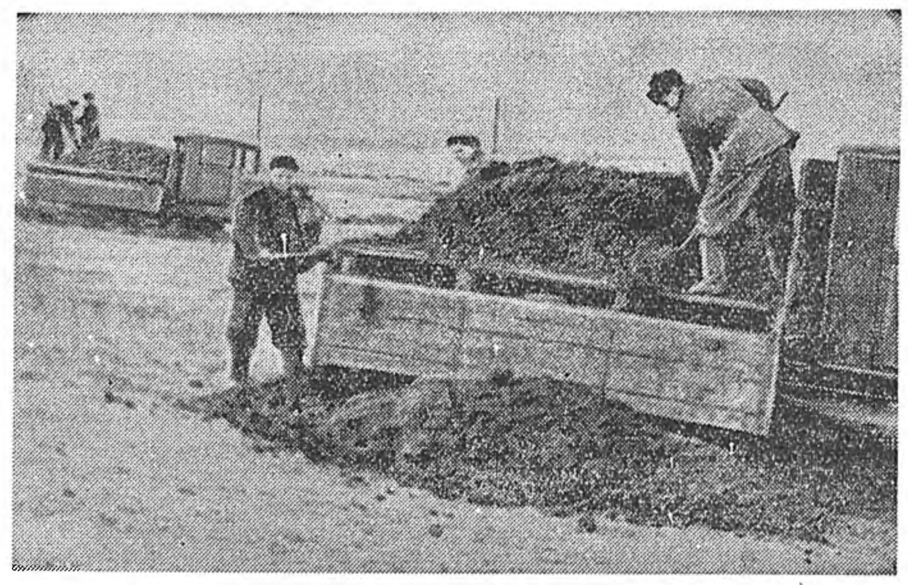
А. Балдаев.

Тарилгадаа жэгдэрэн оробо

Иволгын аймагай колхозууд болон совхоз тарилгадаа жэгдэрэн орожо байна. Үнгэрhэн гурбан үдэр соо Иволгын совхоздо хэдэн зуун гектарта эртын тарилга хэгдээд, Кировэй нэрэмжэтэ колхоздо 50 шахуу гектарта хара таряан таригдаба. Мүн «Улаан Оронго», «Заветы Ильича» болон бусад колхозууд тарилгаяа эхилээ.

И. Борисов.

Курсантнууд кукуруза ургуулхань

Хүдөө ажахын механизаторнуудые бэлдэдэг Сэлэнгын училищи энэ жэлдэ Тельманэй нэрэмжэтэ колхоздо 100 гектар дээрэ кукуруза тарижа, га бүриhөө 300 центнерhээ доошо бэшэ ногоон тэжээл абаха гэжэ шиидэhэн байгаа. Мүнөө училищиин коллектив абаhан уялгаяа дүүргэхын тула эршэмтэйгээр оролдожо байнхай.

26 гектар дээрэ кукуруза, тэжээлэй свёкло ургуулха гэжэ шиидэhэн Петр Григорьевич Каленых гэгшын hурагшад поли дээрээ 500 тонно наг шэбхэ зөөжэ гаргаад байна. Мүн иимэ талмай дээрэ кукуруза, тэжээлэй свёкло ургуулха гэhэн Александр Александрович Толстихинай даадаг hурагшад 4 үдэрэй туршада 400 тонно наг шэбхэ зөөгөө, хоёр үдэр соо үшөө 200 тонно гаргаха зорилготой.

—Гектар бүридэ 25—30 тонно наг шэбхэ гаргаад. насосоор уhа бүлэжэ уhалаад, аммиачна селитрээр нэмэлтэ утэгжүүлгэ хээд, саг соонь оролдосотой hайнаар харууhалбал, кукурузын баян ургаса абтахал байха,—гэжэ нүхэр Толстихин мэдүүлбэ.

Зураг дээрэ: нүхэр Толстихинай даадаг hурагшад наг шэбхэ поли дээрээ буулгажа байна.

А. Борисовай фото, текст.

Түнхэндэ борнойлжо эхилээ

Аймагай «Сибиряк» колхоз хабарай тарилгада хаhа саг соонь бэлдэжэ, энэ жэл ороohо таряанай баян ургаса абаха түсэбтэй. Машина, зэмсэгүүдынь заhабарилагдажа бэлдэгдэнхэй.

Хэды үдэрэй эндэ хоёр трактор пар борнойлжо байна. Мүнөө тэндэ тарилгын урда тээхи бэлэдхэлэй хүдэлмэри үргэлжэлhөөр.

Ленинэй, Сталинай нэрэмжэтэ, «Путь коммунизма» колхозууд мүн лэ борнойлжо эхилбэ.

Д. Янданов.

Парлаха газарта тарилга хэгдэхэ

Адуу малаар олон аад, таряалан, хадалангай газараар хомор, манай колхозой эрхэ байдалда парлагдаха газар дээрэ тэжээлэй ургамалнуудые тарижа абаха гээшэ айхабтар аша туhатай. Юуб гэхэдэ, артельнай жэл бүри малдаа хүсэд хүрэхэ тэжээл абажа шадангүй, хүндэ хүшэр байдалда ородог.

Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, бидэнэр энэ жэл парлагдаха газар дээрэ эртэ тарилга хэхэ гэжэ шиидээбди. Манай эндэ иимэ юумэн урдань хэгдээгүй юм. Тиигэбэшье колхозтоймнай зэргэлээд байдаг «Госсортучастогай» туршалгын ёhoop энэ арга хэрэглэхэдэ hайн байhаниинь харагдаа. Манай колхоз энэ хабар Бардошо, Эреэн, Хотогор гэжэ газарнуудта бүхыдөө 80 гектар парлаха газар дээрэ овёсые хара таряантай холижо тараяд, июлиин эхеэр хуряажа абахабди. Эдэнэй зарим хубинь ногоон конвейертэ хэрэглэгдэхэ. Хэрбээ гектар бүриhөө дунда зэргээр 50 центнер ургаса абаа hаа, багахан талмайhаа (механизированнэ аргаар тарилга, хуряалга) 4000 центнер hайн шанартай, шэмэтэй тэжээл абтаха болоно бшуу.

Мүнөө тарилга хэгдэhэн пар июль hара соо хоёрдохёо хахалагдаад, лущени хэгдээд байхадаа, шанараар муу байхагүй гэжэ мэргэжэлтэд мэдүүлнэ. Бидэшье энээниие зүбшөөнэбди.

Пар болохо газар дээрэ тэжээлэй ямар нэгэн ургамал ургуулжа абаха арга боломжые зүбөөр хэрэглэбэл, адуу малайнгаа ашаг шэмые дээшэлүүлхэ түсэб, уялгаяа дүүргэхэдэмнай нилээд туhа нэмэри боложо үгэхэнь дамжаггүй.

Н. Щербаков,
Закаменай Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Дулаан үдэрнүүдэй болоходо

Турунтаево. (Телефоноор абтаба). Наруули дулаан үдэрнүүд боложо, Прибайкалиин Лазогой нэрэмжэтэ колхозойхид аймаг соогоо түрүүлэн тарилгаяа хэжэ эхилбэ. Эндэ нэгэ үдэрэй турша соо 64 гектар газарта «Онохойская-4» сортын шэниисэ таригдаа. Тарилга хэжэ эхилhэн тракторист Виктор Сизов hайнаар ажаллажа оробо. Нүхэр Сизов даажа абаhан трактораа үбэлэй үедэ hайнаар заhабарилhан юм. Тиимэhээ тэрэ тракторынь мүнөө ямаршье hаадгүйгөөр хүдэлжэ байна.

Тиихэдэ Сталинай нэрэмжэтэ, «Прибайкалец» колхозуудта тарилга хэгдэжэ эхилээ. Сталинай нэрэмжэтэ колхозой механизаторнууд: Иван Батурин, Иннокентий Добрынин, Федор Усольцев болон бусад «ДТ-54» тракторaap 3 үдэрэй турша соо тус бүридөө 60 гаран гектар пар хахалаа. Тэрэшэлэн «Прибайкалец» колхозой гэшүүд тарилга хэхэ 140 гектар газарта суперфосфат тараажа шанаржуулаа. Колхозой тракторист нүхэр Орлов 140 гектар пар борнойлжо, шииг нойтыень баряа.

Эндэхи колхозууд ойрын үдэрнүүдтэ тарилгадаа жэгдэрэн орохонь.

М. Балаганский.

Тракторнуудынь эбдэрнэ

Ториинхид энэ жэл 7 мянга гаран гектар газар борнойлжо, шииг нойтыень бариха ёhотой аад, аяар 10 үдэрэй турша соо 5000 гектар борнойлоо. Аймагай 9 колхозууд нэгэ үдэрэй турша соо хамтадаа 45—50 гектар газар борнойлжо байгаа. Эндэhээ харахада нэгэ колхозынь бүхэли үдэрэй турша соо миил 5—6 гектар борнойлжо байhан болоно. Тэрэшэлэн эртын пар гуримгүй удаанаар хахална. Эндэхи колхозуудай газараа хахалжа эхилhэншье hаань, трактор, машинануудынь эбдэржэ, урагшаа ябанагүй. Жэшээлхэдэ, «Красный Октябрь» колхоздо 39-дэхи номерой «ДТ-54» трактор Ториин РТС-тэ капитальнаар заhабарилагдажа гараhан аад, нэгэл тойроод эбдэршоо. Тиихэдэ энэ РТС-тэ хахад hарын турша соо заhабарилагдаhан «Беларусь» тракторынь хоёр үдэрэй турша соо наг шэбхэ шэрээд лэ хүдэлхэеэ болишоо юм. Тэрэшэлэн урдань колхоз, мүн аймаг соогоо жэшээтэ ажалаараа шалгаржа ябаhан Цыдемпил Цыденов энэ жэлэй тарилгын эхилхэдэ эбдэрхэй апзаhатай байшоо. Тиигэжэ нэгэ үдэр соо hаатаа. Харин тэрэнтэй хамта газараа хахалжа эхилhэн нүхэдынь тэрэ үдэр 5—6 гектар хахалаа. Гадна Свердловой нэрэмжэтэ колхоздо «С-80», «Улаан Тори», «Улаан Бургалтай» колхозуудта «ДТ-54» тракторнууд газар борнойлжо байтараа эбдэрээд, 3—4 үдэр соо hаатаа.

Трактор, машинанууд ямар шалтагаанhаа иигэтэрээ эбдэржэ, урагшаа ябанагүй гээшэб? Нэн түрүүн эдэ тракторнуудые заhабарилhан Ториин РТС (директорынь нүхэр Довгань, МТМ-е даагшань нүхэр Злыгостев, главна инженерынь нүхэр Герешинов) гэмтэй. Юуб гэхэдэ, энэ РТС-эй хүтэлбэрилэгшэд заhабаридаа харюусалгагүйгөөр хандаа. Тиихэдэ зарим колхозууд тон шухала машина, техникээ өөhэдөө заhабарилхадаа, зэр зэмсэгүүдээр дуталдажа, шанаргүйгөөр заhабарилга хэhэн байна.

Хэрбээ ойрын 2—3 үдэр соо машина, техникынгээ заhабариие hайса шалгажа, эбдэрхэй hандархай детальнуудыень hэлгээгүй hаа, зарим колхозууд хабарайнгаа тарилгые гуримгүйгөөр hаатуулха туйлдаа орошоод байна. Тиимэhээ аймагай хүтэлбэрилэгшэд, мүн колхозуудай түрүүлэгшэнэр бии байhан дутагдалнуудаа усадхахын тула дары хэмжээ абаха зэргэтэй.

Д. Аюшеев,
манай корр.

Петроградта В. И. Ленинэй ерэhээр 42 жэлэй ойдо

АГУУЕХЭ ОКТЯБРИИН СОЦИАЛИСТИЧЕСКЭ РЕВОЛЮЦИИН МУЗЕЙ СОО ВЕЧЕР ҮНГЭРГЭГДӨӨ

...НИНГРАД, апрелиин 16. ...СС). 42 жэлэй саада тээ, ...оной апрелиин 3 (16)-да ...димир Ильич Ленин хилын ...haa Петроградта бусажа ...hэн. Питерскэ пролетари... амаршалуулhаар тэрэ ...ляндска вокзалhаа Кше...кэ ордондо, партиин Пет...адска городской комите... байдаг гэртэ ерэhэн бай... Апрелиин 3-най hүни ...ч ордоной балкон дээрэ...хүдэлмэришэдэй үмэнэ хэ...удаа үгэ хэлэhэн байгаа. ...РП(б)-гэй Петроградай, ...штадт болон тэрэ шада...районно комитедүүдэй тү...эгшэдэй баярай заседани ... болоhон юм. Большеви...эй партиин шэнэ зорилго... тухай агууехэ вождь эндэ ...hэн байгаа. Большевигүү... партиин В. И. Ленин тү...эй ЦК болон ПК дүрбэ ...шахуу энэ ордон соо ...лаа hэн.

...И. Ленинэй Петроградта ...а ерэhээр 42 жэлэй ойдо ...лагдаhан вечер энэ түү...байшан соо мүнөөдэр бо... Революциин вождьтой уулзадаг байhан, үнинэй большевигүүд зал соо сугларaa.

1898 онhоо хойшо КПСС-эй гэшүүн П. И. Кулябко түрүүлжэ үгэ хэлээ. РСДРП-гэй организацинуудай байгуулагдаhанhaa хойшо энэ эхэнэр партиин эдэбхитэй гэшүүн байhан туладаа хаанта засагта арестовалагдажа, Зүүн Сибирь сүлэлгэдэ эльгээгдэhэн юм. Швейцарида гаража ошоод байхадаа, Прасковья Ивановна В. И. Ленинэй даалгабаринуудые нэгэтэ бэшэ дүүргэдэг, меньшевигүүдтэй эбсэшэгүй тэмсэл хэдэг байгаа. Женевэдэ Владимир Ильичтэй уулзадаг байhан тухайгаа П. И. Кулябко вечер дээрэ дурдаhан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: В. И. Ленинэй хэдэн дахин үгэ хэлэhэн Таврическа ордон.

П. Лунинай фото.

1907 онhоо партиин гэшүүн Н. Ф. Свешников 1917 оной апрелиин 3 (16)-да Финляндска вокзал дээрэ В. И. Ленинтэй мартагдашагүй уулзалгын болоhон тухай хөөрөө. Ильичын вагонhоо гаража ерэхэдэ олониитэ тон ехээр баярлаhан байгаа. Ильичын вокзал шадарай талмай дээрэ гаража ерээд, прожектороор гэрэлтүүлэгдэhэн броневик дээрэ гарахадань хэдэн олон хүн тэрээндэ туhалhан байгаа. В. И. Ленин үгэ хэлэхэдээ, социалистическэ революци мандаха болтогой! гэhэн дайшалхы уряагаар тэрэнээ дүүргэhэн байгаа.

Выборгскэ талын ажалшадта энэ уулзалга илангаяа баясхалантай байhан юм. Партиин райкомой гэшүүн, «Новый Лесснер» заводой кузнец А. И. Селицкий 600-дахи номерой партийна билет Владимир Ильичтэ вокзал соо барюулhан байгаа. Тиигэжэ В. И. Ленин Выборгскэ районно партийна организациин гэшүүн болоо бэлэй гэжэ нүхэр Свешников хэлээ.

КПСС-эй үнинэй ажал-ябуулагшад, 1902 онhоо партиин гэшүүн Д. А. Лазуркина, 1917 онhоо КПСС-эй гэшүүн Л. П. Парвиайнен вечер дээрэ үгэ хэлэхэдээ, Агууехэ Октябриин социалистическэ революцида бэлэдхэжэ байха үедэ В. И. Ленинэй угаа ехэ хүдэлмэри хэhэн тухай хөөрөө.

Вечерэй түгэсхэлдэ концерт боложо, Н. Погодиной зохёоhон «Ленин тухай рассказууд» —«Разлив нуурта» гэжэ киносценариин отрывогууд, Ильичын дурладаг революционно дуунууд дуулагдаа. Агууехэ вождь тухай шүлэгүүдые пионернүүд уншаа.

СССР-эй СПОРТИВНА БҮЛГЭМҮҮДЭЙ, ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ СОЮЗАЙ БҮХЭСОЮЗНА ТҮРҮҮШЫН КОНФЕРЕНЦИ

СССР-эй спортивна бүлгэмүүдэй болон организацинуудай союзай Бүхэсоюзна түрүүшын конференци апрелиин 17-до Москвада Союзуудай байшангай Колонно зал соо нээгдэбэ.

Конференциин хүндэлэлэй президиумдэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй Президиум ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгагдаа.

Секретариат, редакционно болон мандатна комиссинууд һунгагдаба.

Сугларалгшадай зүгһөө халуунаар угтагдан, КПСС-эй ЦК-гэй Президиумэй гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гэй секретарь П. Н. Поспелов конференци дээрэ үгэ хэлээ.

—Хүндэтэ нүхэд, манай ороной олонитын дунда бэе махабадын соёл болон спортые саашадань бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ хэрэгтэ танай конференци тон шухала үүргэ дүүргэхэ байна,—гэжэ тэрэ хэлээ.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй даалгабаряар нүхэр П. Н. Поспелов Центральна Комитедэй амаршалгын текстые уншаа.

СССР-эй СПОРТИВНА БҮЛГЭМҮҮДЭЙ, ОРГАНИЗАЦИНУУДАЙ СОЮЗАЙ ТҮРҮҮШЫН КОНФЕРЕНЦИДЭ

СССР-эй спортивна бүлгэмүүд болон организацинуудай союзай түрүүшын конференциие, тэрээгээр дамжуулан советскэ олон миллион физкультурнигууд болон спортсменүүдые КПСС-эй Центральна Комитет халуунаар амаршална.

КПСС-эй XXI съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, совет арад үргэн далайсатайгаар коммунизм байгуулха үедэ мүнөө ороод ябана. Тиимэ үедэ залуушуулые коммунистическэ ёһоор хүмүүжүүлхэ, ажалшадай бэеын элүүрые бэхижүүлхэ, тэдэнииe бүтээсэ ехэтэй ажалда, Эхэ ороноо хамгаалгада бэлэдхэхэ шухала аргануудай нэгэн бологшо махабадын соёл болон спортые ороной олонитын дунда саашадань бүри үргэнөөр дэлгэрүүлхэ гээшэ СССР-эй спортивна бүлгэмүүд болон организацинуудай союзай гол зорилго болоно. Бэе махабадын соёл болон спорт совет хүнүүдэй, илангаяа залуушуулай заншалынь боложо, ажал, һуралсал болон амаралтаяа зүбөөр эмхидхэхэдэнь, бэе махабадаа хатуужуулхадань туһалха зэргэтэй.

Олонитэ физкультурнигуудай үүсхэл болон эдэбхи хэшээлдэ түшэглэн, профсоюзууд болон комсомолой эдэбхи ехэтэ туһаламжатайгаар СССР-эй спортивна бүлгэмүүд болон организацинуудай союз урдаа табигдажа байһан зорилгонуудые амжалтатайгаар шиидхэхэ, тиихэдэ советскэ спортсменүүд манай агууехэ арадай — коммунистическэ общество байгуулагшын нэрэдэ хүрэмөөр спортивна шэнэ амжалтануудые туйлажа, манай Эхэ орониие алдаршуулха гэжэ батаар этигэжэ байһанаа КПСС-эй Центральна Комитет элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Советскэ физкультурнигууд мандаха болтогой!

Коммунизм байгуулагша совет арад мандаха болтогой!

Совет арадай бүхэдэлхэйн түүхэтэ илалтануудые зоригжуулан эмхидхэгшэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партида алдар соло!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитет.

КПСС-эй ЦК-гэй амаршалгые конференцидэ хабаадагшад нэрьемэ альга ташалгаар угтаа.

Союзай зорилгонууд тухай союзай оргбюрогой түрүүлэгшэ Н. Н. Романов элидхэл хээ. Олонитын дунда спорт үргэнөөр дэлгэрүүлхэ тухай үдэр бүриин оролдолго гаргадагайнь түлөө КПСС-эй Центральна Комитедтэ олон миллион советскэ физкультурнигууд болон спортсменүүдэй зүгһөө тэрэ халуун баясхалан хүргөөд, манай социалистическэ Эхэ орониие ажалай, спортын талаар алдаршуулхын тулада советскэ спортсменүүд бүхы хүсэ шадалаа зорюулха гэжэ Коммунистическэ партиие найдуулаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: «Механлит» заводой слесарь А. Парфенов. Энэ нүхэр заводойнгоо главна механик Н. Т. Лукашевичын хүтэлбэри доро «МАЗ-200», «МАЗ-500» автомашинануудай хойто голдо хэрэгтэй часть хэбтэ сохихо 46 тоннын пресс бэлдэжэ байна.

Л. Хайдуровай фото.

Шэн зоригто ажалай шэнэ хүсэн

Улан-Удын «Механлит» завод республикынгаа, мүн хүршэ хизаар болон областьнуудайнгаа ой модоной промышленностиин шухала захилнуудые дүүргэдэг предприятинуудай нэгэн юм. Эндэ Байгалай үмэнэдэхи, мүн Зүүн Сибириин олохон леспромхозуудай ашаанай бүхы трактор, автомашина болон бусад техникэ заһабарилагдадаг.

Заводой долоон жэлэйн түсэбэй ёһоор, продукци бүтээн гаргалгынь хэмжээн 2—2,5 дахин ехэ болгогдохоор хараалагдана. Хэрбээ 1958 ондо 20 миллион түхэригэй продукци гаргаһан байгаа һаа, 1965 ондо 50 миллион түхэригтэ хүргэгдэхэ юм. Энэ зорилго дүүргэхэ арга боломжонууд тухайгаа заводой директор нүхэр Бурлов иигэжэ хөөрэнэ:

—Завод долоон жэлэй эсэс хүрэтэр ажалай бүтээсые 40 процентээр дээшэлүүлхэ үйлэдбэриингөө латмайе 60 процент хүрэтэр үргэдхэхэ юм. Гэхэтэй хамта заводтомнай шэнэ техникэ заһабарилагдадаг болохо. Тусхайлан хэлэхэдэ, 1960 ондо «ДТ-60» маркын хүсэтэ трактор заһабарилагдадаг болохо байна.

Мүнөө заводой коллектив эмхидхэлэй-техническэ хэмжээ-ябуулгануудые зохёожо байна. Үйлэдбэридөө түрүү технологи нэбтэрүүлжэ, шэнэ техникэ ашаглаха хэрэгые шудалжа байхаһаа гадна, хүдэлмэришэдэй мэргэжэл шадабари дээшэлүүлхэ хэмжээ-ябуулга хараалагдана.

Долоон жэлэй асари ехэ түсэб хүн бүхэндэ шэнэ үүсхэл, шэн зориг бадараана. Бүхы мэргэжэл шадабаряа, хүсэ шадалаа элсүүлэн, урагшаа хурдан түргөөр дабшахые эрмэлзэнэ. Энэ хүсэлэл заводойхидой арюун һайхан хэрэгүүд дээрэһээ тодорхойлогдоно.

Заводой 19 бригада коммунистическэ ажалай коллективэй нэрэ хүндын түлөө тэмсэжэ эхилээ. Тиигэжэ нүхэд Юрий Филипповэй, Владимир Шестаковой бригаданууд энсо шалгаржа, үндэр дээдэ нэрэ зэргэдэ хүртэжэ шадаа. Тэрэ мүрысөөе заводой комсомолой комитет ударидана. Заводой цех, бригада бүхэн ажалай үндэр бүтээсын үльгэр жэшээ харуулдаг болонхой. Эндэ халаанайнгаа, һарынгаа, кварталайнгаа түсэб дүүргэдэггүй бригада үгы болонхой. Байгша оной нэгэдэхи кварталда завод түсэбөө 105 процент дүүргэжэ, түсэбһөө гадуур 100 мянган түхэригэй продукци үгэһэн байха юм.

Ажалай культура эндэ наринаар сахигдана. Хүдэлдэг газараа сэбэр, гуримтайгаар байлгахын, барижа байдаг зэр зэмсэгүүдээ наринаар харууһалжа байхын түлөө тэмсэл шангаар ябуулагдана. Заводто рейдовэ бригада эмхидхэгдэнхэй. Тэрэ бригада заводойнгоо бүхы цехүүдээр гурбан хоногто нэгэ удаа ябажа, хаана, ямар цех, бригадада дутуу дунда юумэ элирүүлнэб, тэрэнээ түргэн зайсуулха хэмжээ абадаг байха юм. Тиихэдээ хэнэй, ямар бригадын хүдэлжэ байһан газарта эмхигүй байгааб, тэрэниинь зааһан хуудаһа бэшэжэ, тэндэнь няахаһаа гадна, заводойнгоо директортэ бэшэгээр мэдээсэдэг байна. Тэрэнэйнь үндэһөөр саг дары хэмжээн абтадаг болоо.

Коммунистическэ ажалай коллективэй нэрэ хүндын түлөө тэмсэжэ байһан бригаднуудай гэшүүд заводойнгоо нииитын ажабайдалда эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Комсомолшуудай хүсөөр воскресник эмхидхэгдэжэ, заводойнгоо хүдэлмэридэ туһалхаһаа гадна, завод шадараа ургамалнуудые тариха, болбосон түхэлтэй болгохо зэргын хүдэлмэри хэгдэнэ. Уран зохёолшодтой, артистнартай уулзалган эмхидхэгдэдэг, мүн лекторэй үдэр үнгэргэгдэдэг болонхой.

Залуушуулай уран һайханай самодеятельностиин кружогуудай хүдэлмэриие хүнүүд түлөөһэгүйгөөр хүтэлбэрилнэ. Энээндэнь Бурядай оперо, баледэй театрынхид ехэ туһа хүргэнэ. Городой болон республиканска харалгада хабаадалсажа, заводой уран бэлигтэн яһала һайн сэгнэлтэ абаһан байгаа.

Дурсагдаһан бригаднуудай гэшүүд ажалайнгаа шадабари мэргэжэл, юрэнхы эрдэмэйнгээ хэмжээ дээшэлүүлхын тулада элдэб янзын һуралсалда хабаадана. Тэдэнэрэй зариманиинь дээдэ, техническэ дунда һургуулинуудта һуралсана.

«Механлит» завод городой эгээн үнинэй предприятинуудай нэгэн юм. Заводой залуушуул предприятиингаа түүхэ тухай материалнуудые суглуулжа эхилбэ. Тиихэдээ заводойнгоо хуушанай хүдэлмэришэдтэй, мүн тэрэ үеын комсомолшуудтай уулзалгануудые эмхидхэдэг болоо.

Городой кино, театрнуудые хамтааран ошожо харадаг юм.

Майн 1-нэй урда тээхи мүрысөөндэ оролсоһон заводой коллектив апрель һарынгаа даабари хоёр хоногоор урид дүүргэхэ зорилготойгоор ажаллана.

«Ехэ шулуу бага шулуугаар хүндэхэ» гэһэн үгэ бии. Долоон жэлэй түрүүшын үдэрһөө эхилэн, ажалайнгаа эршэ шангадхаһан «Механлит» заводойхид 1959 онойнгоо түсэб болзорһоонь арбаад үдэр урид, тиихэдэ долоон жэлэйнгээ түсэб зургаан жэл хахад соо дүүргэхэ гэһэн уялгатай.

Н. Цыбенов.

Месткомой хүдэлмэри тухай

Хэжэнгын аймагта профсоюзуудай райкомууд, месткомууд гэшүүдэйнгээ дунда бага бэшэ хүдэлмэри ябуулна. Тиин үйлэдбэридэ, соёл культураяа хүгжөөхэ хэрэгтэ һайн үрэ дүнгүүд туйлагдана.

Аймагай промкомбинадай дэргэдэхи профсоюзай местком (түрүүлэгшэнь нүхэр Г. Жанаев) 71 гэшүүдһээ бүридэнхэй. Промкомбинадай бүхы хүдэлмэришэд профсоюзай гэшүүд болонхой. Профсоюзай суглаан болзор соогоо үнгэргэгдэжэ, гэшүүнэй түлбэри хаһа сагтаа түлэгдэнэ.

Местком социалистическэ мүрысөө бодотоор хүтэлбэрилнэ, нииитэ-ойлгууламжын хүдэлмэри муу бэшээр ябуулна. Ханын газетэ, «дайшалхы хуудаһан», «Сахилгаан» гаргагдажа байдаг. Социалистическэ мүрысөөнэй дүнгүүд һара, квартал бүридэ гаргагдажа, самбарта бэшэгдэдэг, даалгабаряа үлүүлэн дүүргэдэг, ажалай журам һайнаар сахидаг хүнүүдэй фото хүндэлэлэй самбарта хадагдана. Хүдэлмэридөө үни удаан ажаллажа, баян дүй дүршэлтэй болоһон, ажалдаа шударгы, журам һайнтай хүнүүд эндэ жэл ерэхэ тудам олошоржо байнхай.

Местком гэшүүдэйнгээ сүлөөтэй сагаа хүхюугээр, культурнаар, һонирхолтойгоор үнгэргэхын тула бага бэшэ анхарал оролдолго гаргана. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгэ, Һараантай гэжэ нютагуудта улаан булан эмхидхэгдээ. Тэндэнь шатар, даам, домино, биллиард, радиоприёмник, элдэб газетэ болон журналнууд бии. Хүдэлмэришэд сүлөөтэй сагаа яһала культурнаар үнгэргэнэ.

Местком хүдэлмэришэдөө гэр байраар хангаха асуудалда саг үргэлжэ анхаралаа хандуулна. Мүнөө жэл 30 мянган түхэригэй ссуда гүрэнһөө абажа, хүдэлмэришэдтөө хубаагаа. Профсоюзай гэшүүд ээлжээтэ амаралтадаа гарахадаа, Улан-Удын амаралтын гэртэ гү, али ямар нэгэн курортдо ошохо арга боломжотой.

Профсоюзай гэшүүдэй дунда агитаторнууд партиин XXI съездын материалнуудаар һонирхолтой хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэнэ. Агитаторнууд Цыжибон, Цырендоржиев гэгшэд Һараантайда, Д. Мангатаев, Г. Жанаев гэгшэд Хэжэнгэдэ һайнаар ажаллана. Аймагай лекторскэ бүлгэмэй гэшүүд Самбуева, Золтоев гэгшэд һаяхан ерэжэ, олон темэнүүдээр лекци уншажа, хүдэлмэришэдые ехээр һонирхуулба.

Месткомой хэһэн эдэ бүхы хүдэлмэриин аша үрэ мүнөө харагдажа эхилээ. Комбинат 1959 оной 1-дэхи кварталайнгаа түсэбые 109 процент дүүргэбэ.

Промкомбинадай коллектив соо ажалда коммунис ёһоор хандадаг, ажалай журам һайнаар сахидаг, мэргэжэлээ дээшэлүүлхын түлөө саг үргэлжэ оролдожо байдаг түрүү хүнүүд олон. Тэдэнэй тоодо дархашуул Н. Донской, Э. Цыренов, шэрэшэд Е. Беляев, М. Лыкова, сабхишан Х. Васильева, жолоошон И. Диянов, хүдэлмэришэд Г. Буянтуев, Г-Ж. Очиров, Н-Д. Санданов болон бусад оролсоно.

Д. Доржиев.

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй У...

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Р. С. Сафронов... Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президиу... Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

Бурядай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын орлогшо нүхэр Р. С. Сафроновой таби наһатай болоһонтой дашарамдуулан, партийна, советскэ органуудта олон жэлдэ, һайнаар хүдэлһыень ... дэглэжэ, нүхэр **Сафронов** Р... **Савельевичые** Бурядай АС... Верховно Соведэй Президи... **Хүндэлэлэй грамотаар** шагна...

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президи... Түрүүлэгшэ Д. ЦЫРЕМПИ...

Бурядай АССР-эй Верховно Соведэй Президи... Секретарь Ч. ДОРЖИ...

Улан-Удэ, Соведүүдэй байшан.
1959 оной апрелиин 18.

Аймагай газетэнүүдэй хуудаһануудһаа

ГЭР БАРИХЫН ТУЛА 50 МЯНГАН ТҮХЭРИГ ҺОМОЛОГДОБО

— «Забайкалец» колхозой мэнэ һаяхан болоһон правлениин заседани дээрэ өөр өөртөө гэр байра барихадань колхознигуудта туһаламжа үзүүлхэ тухай асуудал зүбшэн хэлсэгдэбэ,—гэжэ Мухаршэбэрэй аймагай **«Вперед»** газетэ мэдээсэнэ. Колхознигуудай хубидаа гэр барихын тула энэ жэлдэ 50 мянган түхэриг һомолхо гэһэн шиидхэбэри правлени гаргаһан байна. РТС-һээ колхозуудта ороһон механизаторнууд удаан болзороор мүнгэ уриһаар абажа, өөртөө гэрнүүдые бариха болоно. Энэ жэлэй дүүрэтэр тус артелиин 20-ёод гэшүүд гэрнүүдые бариха байна. Мүн хуушан гэрнүүд һэльбэгдэн заһабарилагдаха. Мүнөө олон колхознигууд барилгын модо бэлэдхэнхэй. Модо отолхо, шэрэхэ хэрэгтэнь колхоз тэдэнэртэ ехэ туһаламжа үзүүлнэ.

МЯХА ЕХЭЭР АБАДАГ БОЛОХОНЬ

«Мяха ехээр абадаг болохо талаар манай зорилго» гэһэн гаршагтайгаар Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ Д. Батомункуевай статья **«Кижингинский колхозник»** газетэдэ толилогдобо.

— Мяха абалгые эрид дээшэлүүлхэ бүхы арга боломжо манай колхоздо бии,—гэжэ нүхэр Батомункуев бэшэнэ. Энэ жэлдэ колхоз 1780 центнер мяха гүрэндөө тушааха юм. Мүнөө 580 центнер шэгнүүртэй 278 толгой эбэртэ бодо мал тушаагдаа. Тиихэдэ тус бүриин 60 килограмм амидын шэгнүүртэй 1000 хонин гүрэндэ тушаагдаха гэжэ хараалагданхай. Энэ жэлдэ таба мянган нугаһан үсхэбэрилэгдэжэ, 100 центнер һайн шанартай шубуунай мяхан гүрэндэ тушаагдаха. Колхоз гүрэндэ тушаахын тула 150 толгой мал, 400 хони колхознигуудһаа худалдажа абаха юм.

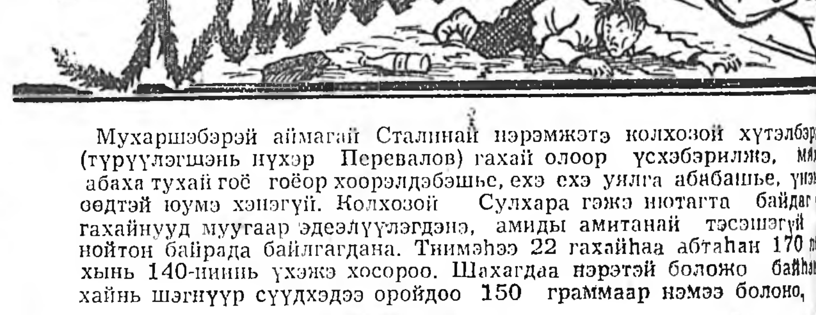
ҮЛҮҮ ТУШААЛНУУД ҮГЫ ХЭГДЭЭ

Тарбагатайн аймагай С... линай нэрэмжэтэ колхозой... үйлэдбэридэхи үлүү туша... нуудые усадхаха гэжэ шии... бэ. Ингэжэ тэдэнэр техни... талаар бригадирнуудай т... лагшын тушаалые үлүү ... тоолоод, техникын түлөө ... рюусалга комплексно бр... дануудай бригадирнуу... даалгажа үгтөө. Тех... кын хойноһоо техниче... харууһа эмхидхэхын т... үшөө нэгэ механигтай ба... болоо. Мүн тракторна бри... дануудай тоо бүридхэл... үгы болгогдоод, энэ ажал ... плексно бригадын тоо бүр... хэгшэдэ даалгагдажа үг... Үлүү тушаалнуудые усадх... най ашаар тус колхоз 18 ... ган түхэриг алмаха бай... Энээн тухай тус аймагай ... **беда»** газетэ мэдээсэбэ.

ТҮРҮҮ ДҮЙ ДҮРШЭЛ... НЭБТЭРҮҮЛНЭ

Хүдөө ажахын түрүү ... дүршэл үргэнөөр нэбтэрү... хэрэгтэ культурно-гэгээр... эмхи зургаанууд ехэ ү... дүүргэнэ. Хориин аймаг... Улаан одон тосхондохи биб... текэ «Кукуруза хайшан ... ургуулхаб» гэһэн тусхай л... ратура суглууһан байна. ... куруза һайнаар ургуулха а... техникэ харуулһан, куку... тарилга, харууһалга, хур... гые механизацилха тухай... курузын баян ургаса аб... түрүүшүүлэй дүй дүршэл... хай хөөрэһэн номууд эндэ ... луулагданхай.

Тус тосхондохи «Аванг... колхоз энэ жэлдэ 230 гек... та кукуруза тарихань ... **«Улаан туяа»** газетэ бэш... Энэ культурые зүбөөр тар... харууһалха тухай номуу... суглуулжа, түрүүшүүлэй ... дүршэлые колхознигуу... дунда нэбтэрүүлхэ талаар ... хозой клубай (даагшань ... хэр Галсанов) хэжэ эхи... хүдэлмэринь һайшаалтай ... на.

Мухаршэбэрэй аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой хүтэлбэри (түрүүлэгшэнь нүхэр Перевалов) гахай олоор үсхэбэрилжэ, мях... абаха тухай гоё гоёор хөөрэлдэбэшье, ехэ ехэ уялга абабашье, үн... өөдтэй юумэ хэнэгүй. Колхозой Сулхара гэжэ нютагта байдаг ... гахайнууд муугаар эдеэлүүлэгдэнэ, амиды амитанай тэсэшэгүй ... нойтон байрада байлгагдана. Тиимэһээ 22 гахайһаа абтаһан 170 ... хынь 140-ниинь үхэжэ хосороо. Шахагдаа нэрэтэй боложо байһан... хайнь шэгнүүр сүүдхэдээ оройдоо 150 граммаар нэмээ болоно.

ГАХАЙ:

— Энэ тама соо бидэниие
Иигэжэ зобоожо байгаа һаа,
Түлшье маанадһаа абахагүйт,
Түсэбөөшье сохом дүүргэхэгүйт!

Табсантаһан зузаан саала...
Тарган мяханда дуратай һа...
Ариг сэбэр байра соо
Анхаралтай һайнаар үсхэ...

Зурагынь Ф. Балд...
Үгэнь Ш. Нимб...

Кукурузашад! Энэ ном уншыт, ажалдатнай хэрэгтэй байхал

ТУҺАТАЙ ЗҮБШЭЛ

«1959 ондо кукурузын баян ургаса абахын түлөө» гэһэн В. Н. Дерюгинагай ном һаяхан хэблэгдэжэ гараба. Манайхидал адлишаг уларилтай зарим областьнууд, республиканууда й (Россин Федераци доторхи) түрүү кукурузашадай дүй дүршэл энэ ном соо дэлгэрэнгыгээр харуулагдана. Тиихэдээ ямар агротехникэ хэрэглээд, баян ургаса абааб гэжэ автор тодорхойгоор бэшэнэ.

Үнгэрэгшэ жэлдэ олон нютагта хура бороо мүртэй ороогүй. Тиигэбэшье һаань, республикын зарим кукурузашад һайн ургаса абаһан байна. Жэшээлхэдэ, Баргажанай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой кукуруза ургуулдаг звеноe даагша Федот Доржиевич Ринчинов уһалагдадаг 90 гектар газарай га бүриһөө 296 центнер кукурузын ногоон эшэ абаа. Уһалагдадаг газарта кукуруза ургуулһан арганьдэлгэрэнгыгээр бэшэгдэнхэй. Газараа хайшан гэжэ үтэгжүүлһэн, уһалһан, элдүүрилһэн, үрэһээ яагаад тариһан, ургасынь хойноһоо харууһалһан тухайнь тодорхойгоор бэшээд, автор һүүлдэнь иимэ тобшолол хээ. Шэбхээр үтэгжүүлһэнэй, тарилгын урда тээ, мүн ургажа байхадань уһалһанай, квадратно-гнездовой аргаар тариһанай, ряд хоорондын элдүүрилгэ хоёр удаа хэһэнэй ашаар нүхэр Ринчиновэй звено һайн ургаса абаа гээд автор тобшолно.

Мүн түрүү кукурузашадай ажалда бии байһан дутагдалые тэмдэглэлсэнэ. Кукурузын ургажа байха үедэ шэбхын шүүһээр тэжээл үгөө һаань, ехэ һайн байха һэн. Тиин кукурузаяа ехээр оройтожо уһалаа. Иимэ эрилтэнүүдые дүүргээ һаа, энэ звеногойхид үшөө ехэ ургаса абаха байгаа. Авторай ажаглалта, зүбшэл нэн түрүүн Ринчиновэй звеногойхидто, мүн бусад кукурузашадташье туһатай байха болоно.

Түрүү кукурузашадай дүй дүршэлые хаража үзөөд, зохихо тобшолол, ажаглалта хэхэдэнь, бусадта туһатай байна.

Нүхэр Дерюгина номойнгоо ехэнхи хубида кукуруза ургуулха агротехникэ тухай дэлгэрэнгыгээр бэшээ. Тэрээниие тариха газар шэлэжэ олохоһоо эхилээд, силос болгон дараха хүрэтэр зүбшэл үгэнэ. Энэнь бүхы дээрээ кукурузашадта угаа туһатай байха болоно.

Манай республикын колхоз, совхозууд ондоо тээһээ асарһан үрэһөөр тарилга хэдэг гээшэ. Тиимэһээ үрэһээ тарилгада һайса бэлдэхэ хэрэгтэй. Кукурузын үрэһые томо жэжээрнь илгаад, наранда байлгажа шанаржуулһанай удаа тарихада зохистой гээд автор тэмдэглэнэ. Кукурузын ургаха шадалыень түргэдхэдэг агроном Вороновагай арга хэрэглэхые тэрэ дурадхана.

Манай эндэ кукуруза тарижа ехээр ургуулха дүй дүршэлые шэнжэлхэ, согсолхо хэрэгые эрдэмтэд, мэргэжэлтэд толгойлхо ёһотой гэжэ автор тон зүб бэшэнэ. Манай эндэ һаяшагай кукуруза тарижа, ургуулдаг болонхой. Теэд ондоо тээһээ асардаг үрэһэнүүдэй ямар сортонь манайда һайн ургаса үгэнэб, ямар агротехникэ хэрэглэхэдэ зохистойб гэһэн тобшолол мүнөө болотор хэгдээдүй байһаар. Тиимэһээ эндэхи уларилда таараһан, ургаса ехэтэй аад, түргэнөөр ургажа эдеэшэдэг сортын кукуруза ойрын жэлнүүдтэ нютагжуулха тушаа оролдохо шухала.

Хаа хаанагүй — колхозууд, совхозууд, һургуулинуудта кукуруза тарижа, туршалга хэхэ шухала. Ингэжэ бултадаа оролдоо һаа, ганса мүнөө жэлдэ бэшэ, мүн саашадаа кукуруза ехээр абадаг болохобди.

Москвада болохо искусство, литературын декадада бэлэдхэл

Ургын задаржа байхада...

ЗОН НҮХЭД СЭГНЭНЭ БЭЗЭ

…дын наместник» кинофиль… 1935 ондо буулгагдахадань, тэ… хабаадалсаһан хүм. Киногой …айшан гэжэ наададаг тухай …э анха түрүүшынхеэ мэдэхэ бэлэйб.

…интантай тулалдажа байха …гол хүсэнүүдһээ таһараад, …нихидтэеэ ниилэхын тулада …зүргэнүүдээр дабшаһан …анай отрядай командир бо… «Ургын задаржа байхада» …фильмдэ наадахые намда …гдаа һэн. Иимэ роль тон һо…лтой, тодоор харуулагдаха ёһотой байгаа. Гэбэшье. сценариин автор командирай образые тиимэ һайнаар гаргажа шадаагүй.

Командирынь отрядайнгаа урда ябана, морид тухайдаа һанаагаа сэрэгшэд зобоно, комиссартаяа үгэеэ ойлголсоно гэхэ тэдыгээр лэ тэрэнэй хэхэ юумэн дүүрэшэнэ. Тиимэһээ командирай образые һайжаруулха гэжэ шадахысаа оролдогдоһон байха. Энэ зорилгоёо ямараар дүүргэһыем зон нүхэд сэгнэнэ бэзэ.

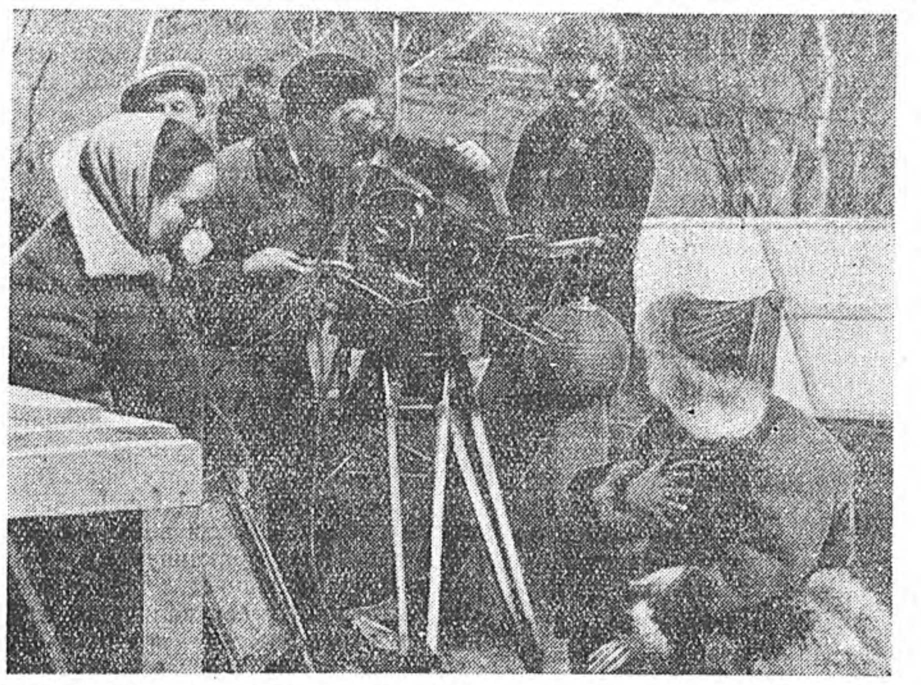
В. Халматов,
РСФСР-эй габьяата артист.

1956 оной намар литературна институт дүүргэһэн поэт Николай Дамдинов сценариин студидахи 6 һарын курсада һураһан юм. Тиихэдээ мэдээжэ кинодраматургнууд—Е. И. Габрилович, М. Н. Смирнова, В. Г. Витковна гэгшэдэй хүтэлбэри доро киносценари бэшэхэ мэргэжэл шудалаад, «Ургын задаржа байхада» гэһэн сценари бэшээ. Тэрэнь Свердловско киностудида абтаад, режиссер Ярополк Леонидович Лапшин табиха болоно, оператор Василий Кирбижеков буулгаа һэн. Һаяхан тус фильм манай сценой экрануудай дээрэ гараа. Гэхэтэй хамта, манай Культурын министерствын оролдолгоор бурят хэлэн дээрэ буулгагдаад, республикын ажалшад түрэлхи хэлэн дээрээ түрүүшынхеэ кино хараха аргатай болобо.

Энэ фильм Казахстанда, Азербайджанда, Башкирида һонирхогдоод, тус арадуудай хэлэнүүд дээрэ оршуулагдажа гаргагдаха болонхой.

Мүн «Экспортфильмын» талаар хилын саана гаргагдажа, харуулагдаха түсэбтэй.

Энээндэ манай Бурят драмын театрын мэдээжэ артистнар наадаһан байна.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: кино буулгажа байһан үе.

КИНОДО НААДАҺАНДАА ОМОГОРХОНОБ

Ахсайн рольдо наадаха даабари абаад байхадаа, тэрэ үеын бурят баянай һанал бодол, абари зан, аяг аашые зүбөөр харуулха гэжэ оролдоо һэм. Юуб гэхэдэ, хэрбээ Ахсайн образые хүсэд гүнзэгыгөөр харуулжа шадаагүй һаамни, Дэнсэмагай образ һуладажа болохо байгаа бшуу. Дэнсэмагаар дамжуулан бурят зоной, илангаяа эхэнэрнүүдэй хубилжа захалһан байдал харуулха зорилго сценариин авторай табиһаниинь элитэ.

Нёдондо мартын 20-ной үглөөнэй дүрбэн сагта «Ахсай баянай үбэлжөөндэ» ошоо һэмди. Урда тээнь тольбо байһан газарта модон гэр, дал хорёо баригданхай, олон үхэр мал, морид асарагданхай байба. Тиигээд лэ хүдэлжэ эхилээ бэлэйбди.

Бурят киногой гол рольнуудай нэгые наадаһандаа омогорхоноб. Ахсай баянай роль ямараар наадаһан тушаам хүндэтэ харагшад һанамжаяа хэлэнэ аабдаа.

Б. Вампилов,
Бурядай АССР-эй арадай артист.

Харагшадай һанамжанууд

…гын задаржа …да» гэжэ кино… …рят хэлэн дээ… …раһан ушар …адые бая… …. Юрэнхы дээ… …ала һайн ки… …м болобошье, …тэды дутаг… …дтай гээд һа… …а.

…дэхеэр, кино… …ршуулгань хү… … хүрөөгүй. …үгэнь дахуу… …эхэ рууль ор… …ан газарнууд …дана. «Ураг… (вперед) гэ… …үгэнүүд шэ… … хажараар …на. Артистын …элэхэ, амаа, …эхэ хоёр ал… …ахаяа һанана. … кинонуудые …болгоод, саа… …гаргажа бай… …айн бэлэй.

…рдохёор, кино… …ын үйлэ хэрэ… …ороной ажа… …һаа таһаран… харагдана. … сэрэгшэдэй …ханаһаа хай… …ошожо ябаа …йлгохонь бэр… …эг. Бусад от… …тай холбоо …араха байгаа …? Мүн Ахсай …йда дүтэ һуу…даг хүнүүдые харуулалсаа һаа, һайн һэн.

Ц. Цыдендамбаев,
хэлэ, бэшэг шэнжэлхэ эрдэмэй кандидат.

***

Энэ киное хаража һайшаагаад, хэдэн үгэ хэлэхэ хүсэлэйнтэйб. Дэнсэмагай абари зангые В. Дагбаева зохид һайнаар харуулжа шадаа. Теэд хэдэхэн хоногто Дэнсэмагай «ухаа орожо» үбгэнөө буудажа алаһаниинь ямархан бэ даа? Тэрэ сагай юрын бурят эхэнэр буу гартаа барьяашьегүй байгаа гэжэ һанамаар. Мүн улаан сэрэгшэд хадын оройдо буугай дуугархада халта шагнаад, даншье һанаа амарханаар саашална. Тиигээд кино дутуугаар дүүрэшэһэн мэтээр үзэгдэнэ.

Д. Цыдыпов,
Агын «Ленинэй туг» газетын хүдэлмэрилэгшэ.

***

«Чингис хаанай үгтай хүн», «Пржевальский», «Тайгада болоһон ушар», «Аюултай зүргэнүүд», «Адуушанай дуун» гэхэ мэтэ кинонуудта манай артистнар наадажа, орон дотороо мэдээжэ болонхой. Үшөө хэдэн картинын сценари бэшэгдээд, табигдахаар хараалагдана. Тэндэ мүн манайхин хабаадалсаха юм.

«Ургын задаржа байхада» гээшэ сценариингаа, артистнарай наадалгын, хүгжэмэйнгөө талаар яһала һайн фильм болоо. Энэ хадаа манай искусствын хүдэлмэрилэгшэдэй оюун бэлигэй, шадабари мэргэжэлэй улам дээшэлһые гэршэлнэ.

Кино табилгада хабаадалсаха хүдэлмэрилэгшэдые бэлдэхэ асуудалда республика доторнай анхарал хандуулагданагүй. Иимэ хүнүүдые бэлдэхэ хэдэн институдуудай байтар тэндэ манай эндэһээ нэгэшье хүн һуранагүй. Энэ талаар шухала хэмжээ абаха саг болоо.

Ц. Жимбиев.
уран зохёолшо.

…Г ДЭЭРЭ: Дэнсэма (В. Дагбаева) улаан сэрэгшэ Баир (артист Ф. Сахиров) …өөрэлдэжэ һууна.

Кинодо наадаха золтой байбаб

Би арбан зургаатайб. Дунда һургуулида мүнөө һуража байнам. Багаһаа хойшо уран һайханай кружогуудта эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг һэм. Тиимэһээл адууша хүбүүн Абидын рольдо наадахыем намайе зууршалһан байгаа ха.

Энээниие дуулахадаа баярлаһаншье гээшэ мини хэлэшэгүй. Харин түрүүшын үдэрһөө кинодо наадажа эхилхэдээ, артистын хүдэлмэриин хүндэ хүшэр байһанда этигэжэ эхилээ һэм.

Наадаха рольдо актёрой һуража байһан үе — харюусалгатай үе гээд би ойлгожо абааб. Актёр хадаа наадаһан хүнэйнгөө хуби заяае, абари зангые тодо хурсаар, олондо этигүүлмээр гаргаха ёһотой байба.

Түрүүшынхеэ минии наадаһан Абидын роль искусство, литературын декадада бишыхан бэлэгни болог лэ.

Илларион Марактаев,
Улан-Удын 2-дохи дунда һургуулиин һурагша.

Актриса болохо хүсэлтэйб

Багаһаа хойшо артистка болохые хүсэдэг һэм. Теэд тэрэнэй хүсэлдэхэнь холо шэнгеэр һанагдадаг бэлэй.

«Ургын задаржа байхада» гэһэн кинофильмын гол героиня Дэнсэма болоно наадаха зол намда тудаһан байна.

Энэ рольдо намайе наадахуулхаар баталаа гэжэ дуулахадаа, ехээр баясаа, сэдьхэлээ хүдэлөө, «наадажа шадаха хүн аа гүб?» гэжэ бодолготошье болоо бэлэйб. Минии наадаха басаган эрдэм бэшэггүй, ходо баһагдажа, доромжологдожо ябаһан, даруу номгон зантай, үгэ дуугүй хүн байгаа. Дэнсэмагай һанал бодолой багахан саг соо хубилһые зүбөөр харуулха тон бэрхэтэй байгаа һэн. Хүнүүдэй этигэхээр наадаха, басаганай арюун сэдьхэлые харуулжа шадаха зэргэтэй байба. Энээниие бэелүүлгэдэ артистын мэргэжэл хэрэгтэй бшуу. Тиимэһээ ролёо оролдосотойгоор шудалжа эхилээ һэм. Үдэрынь репетицидэ, буулгалгада ябаад, үдэшэндөө номуудые уншадаг, ойлгогдоогүй асуудалнуудаа элирүүлдэг, мэргэжэлээ дээшэлүүлхэ гэжэ оролдодог байгааб.

Хүхихэ баясахашье, абиртаха голхорхошье саг тохёолдогшо һэн. Бэрхэшээлһээ тунхарингүй, тэрээниие зоримгойгоор дабажа гараха хэрэгтэй байгаа.

Кинодо наадалга һуралсалдам һаад хээгүй. Институдаа дүүргээд, актриса болохо, тиигээд мүнөө үеын ажалша басаганай роль наадаха хүсэлэнтэйб.

Валентина Дагбаева,
багшанарай дээдэ һургуулиин студентка.

Харагшадай һанамжанууд

«Ургын задаржа байхада» гэһэн киное Свердловско киностуди буулгажа эхилээ гэжэ нёдондо дуулаһанһаа хойшо, тэрэнэй экранда гаргагдахыень хүлеэгээ бэлэйб. Энээнэй урда тээ «Тайгада болоһон ушар», «Адуушанай дуун» гэһэн фильмнүүдые хаража баясаһаншье байгааб. Теэд тэдэ фильмнүүд сэдьхэлыем хүсэд ханаагаагүй һэн. «Адуушанай дуун», минии һанахада, бодото байдалые үлүүсэ гоёоһон, зарим газартаа этигэмээр бэшэ фильм болонхой. Мүн нютагайнгаа артистнуудай шадабарида этигээгүй шэнгеэр гол геройнуудай рольдо наадаха хүнүүд ондоо тээһээ урижа ерүүлэгдэһэн байгаа.

«Ургын задаржа байхада» гээшэ ёһотойл бурят кино болоо ха. Эндэ бурят артистнууд наадажа, үндэһэн хэлэн дээрээ хөөрэлдэжэ, мэргэжэл шадабариингаа ургалтые, ямаршье орёо рольнуудта наадажа шадаха болоһоноо харуулаа. Артистнар Б. Вампилов (Ахсай баян), В. Халматов (командир), Н. Гендунова (шабганса), Ф. Сахиров (Баир), Ц. Шагжин (Тихоня) болон бусадай наадалгые шүүмжэлхэ бэрхэтэй. Студентка Дагбаева, һурагша Марактаев түрүүшынхеэ кинодо наадабашье, халуунаар угтагдаа.

Энэ фильм эхинһээ һүүл хүрэтэрөө яһала һонирхогдожо харагдабашье, зарим хэдэн дутагдалтай. Мяха эдилгэн дан олошоронхой, энээниие харахадаа бурядууд мяханһаа ондоо хоолгүй юм гү гэжэ зариман һанажа болохо. Модогүй халзан хадануудые харуулһан һүүлэй кадрнууд бирагүйшэг. Манай эндэхи байгаали иимэ үгытэй бэшэ ха юм.

Манай уран зохёолшод, артистнууд саашадаа шэнэ шэнэ фильмнүүдые зохёохо, тэрээндэ наадаха дүүрэн арга боломжотойгоо гэршэлбэ. Мүнөө үеын бусалма, бурьялма ажабайдалһаа элдэб асуудалнуудые абажа болохо ха юм. Жэшээлхэдэ, бурядай түрүүшын гигант—паровозо-вагонно заводой хүдэлмэришэд тухай кино табихада яахаб.

В. Мархакшинов,
Улан-Удын паровозо-вагонно заводой паровоз хабсаралгын цехын слесарь.

***

«Ургын задаржа байхада» гэһэн уран һайханай шэнэ фильм Закаменай Утаата Далахай, Санага, Енгорбой, Шара Азарга, Цагаан Морин, Борто болон бусад хэдэн тосхонуудаар һаянай харуулагдажа байнхай. Кино гарахань гэжэ дуулахадаа, кинодо үнихэнэй ябадаггүй, ород хэлэ мэдэдэггүй үбгэд, хүгшэдшье таягуудаа тулаад, клуб тээшээ һубарилдана. Тэндэ багтахын аргагүй олон зон сугларна.

Энэ кинофильмын амжалта туйлаһан шалтагаан юуб гэхэдэ: нэгэдэхеэр—удхаараа һонирхолтой, тэрэ үеын байдал зүбөөр харуулагданхай; хоёрдохёор—бурят хэлэн дээрэ табигдаһан тула тон ойлгосотой, һонирхолтой байна.

Манай бурят драмын театрын артистнууд өөр өөрынгөө зорилгые амжалтатайгаар дүүргээ гэжэ тэмдэглэхэ шухала. Республикын арадай артист Б. Вампилов илангаяа һайнаар наадана. Студентка Валентина Дагбаева доромжологдоһон басаган Дэнсэма болоно яһала шадамараар наадаа.

Саашадаа бурят хэлэн дээрэ буулгагдаһан кинофильм олоор гарадаг болохо бэзэ гээд найдагдана.

Б. Доржиев,
Цакирай сомоной Соведэй депутат.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: улаан сэрэгшэ Баир (артист Ф. Сахиров) сагаантанай офицер Галсантай (артист П. Николаев) тулалдажа байна.

Бурят искусствын амжалта

…т арадаймнай соёл болбосо… …хүдэлмэрилэгшэд энэ намар …м хото Москвада болохо ис… …о болон литературын декада… …эмтэй бэлэдхэл хэжэ байн… Шэнэ уран зохёол, шэнэ дуу …м бэшэгдэнэ. Уран гоё зүжэг, …солбон хатар наадан табиг… Соёлой иимэ ехэ дэбжэлтын …манай Бурят нютагай байдал …һан «Ургын задаржа байха… …жэ кинофильм үргэн ехэ Со… …рон доторнай харуулагдажа ….

ХАБАР БАЙГАА

…гтэй уран зохёолшо Николай …инов гүнзэгы удхатай, уран …н амта шэмэтэй, ехэхэн юумэ …харуулһан бэлгэ тэмдэгтэй …и бэшээ. Үйлэнь хабар эр… …болоно. Хадын саһан хайлажа …, һайрамай булангир уһан …а талиина. Гол горхон мүль… …дэрөө эбдэжэ, сүлөөтэйгөөр …. Хада майлын эбэрээр, са… …н сүлөөрһэн газарта түрүү… …ргы һалбарна.

…н ноёд шадаал һаа, шэнэ һай… …байдалда һаад хэхые оролдоно. …е эрэлхэг зоригтой хубис… …ай, агуусхэ Ленин багшын …үлһан шэнэ байдал, ургы мэ… …бараа, мүлһэ саһатай га… …магналханаар харагдана. …хабарай тэмсэлдэ хабарай …тал, шэнэ байдал хуушанай …ухай байдалые илана. Ахсай …тэрэнэй хүбүүн—семеновто… …фицер Гэлэг мэтынхидэй муу …аашa гаргажа, хэдышье бу… …нгираар бурьялаа һаа, тэдэнэй наһан үнгэрэн үнгэрөө. Шэнэ байдалай эхин үзэгдөө. Зүб даа, хабар байгаа...

Арад зоной эрхэ сүлөө мандаа. Зүб, энэ үедэ ургы һалбараа.

ЭХЭНЭРЭЙ ХУБИ ЗАЯАН

«Ургын задаржа байхада» гэһэн кинофильм дотор бурят зоной байдалай баһа нэгэ тала харуулагдана. Революциин урда тээ эхэнэр хүн гээшэ ямаршье эрхэгүй, адууһа мал мэтэ андалдагдадаг, худалдагдадаг байгаа. Энэ кино Дэнсэмагай хуби заяагаар тэрэ үеын бүхы бурят эхэнэрнүүдэй хуби заяае ниитэлэн харуулна. Түрүүшээр Дэнсэма байдал гээшые мэдэхэгүй, дарлагданги эхэнэр байгаа. Жаргал гэдэг юуб? Инаг дуран гээшэ юун бэ?—гэжэ тэрэ ойлгодоггүй байгаа. Теэд шэнэ байдалай шэжэр утаһан залуу эхэнэрэй гарта адхагдаба. Улаан сэрэгшэд шэнэ амисхаал асаран ерээ. Тэдэнэй һайн һайхан хэрэг үйлэ, ород нүхэд Анна (артистка Куркина) Степан (артист Леонидов) хоёрой айхабтар ехэ инаг дуран Дэнсэмагай нюдэ нээнэ. Зүб даа, Дэнсэма золгүй, баян Ахсайн хүбүүн тэрээндэ дурагүй... Теэд хүниие алажа ябаһан амитан хүндэ дурлаха юм аал! Дэнсэма улаан сэрэгшэдһээ ажабайдалай ушар удхые ойлгоно, бодото инаг дуранай амтые абана. Залуу партизан Баир хэды урин зохидхон, хүхюун согтой хүбүүм даа. Ерээдүй саг залуу эхэнэртэ ойлгогдоо. Эгээл иимэһээ Дэнсэма хатуу зоригтойгоор ерээдүй тээшэ тэгүүлэн, ажабайдалай бог шорой болоһон Ахсай баянай уур сухал, үһөө хиһаагаар бусалһан Гэлэг хүбүүе үгы хэнэ. Иигэжэ бурят эхэнэр шэнэ байдалай, эрхэ сүлөөгэй, зол жаргалай арюун һайхан зам дээрэ гарана.

ХОЁР ОНДОО ҮХЭЛ

Отрядай командир хоёр улаан сэрэгшэдтэеэ харгы мэдэжэ ерэхэеэ хүбшэ тайга худар ошоно. Тэндэ ябатараа, бэеэ нюуһан семеновтонтой уулзашана. Отрядай командир (РСФСР-эй габьяата артист В. Халматов) хүндөөр шархатана. Залуу улаан сэрэгшэ Баир (артист Ф. Сахиров) сагаантанай харата муухай алууршантай хам оролсон тулалдана. Дайсанаашье даража, өөрөөшье хосорно. Совет засагай дайсан хоротонтой эрэлхэг зоригтойгоор тэмсээд, арад зонойнгоо золто һайхан байдалай түлөө ами бэеэ үгэхэһөө нангин юу байха бэлэй.

Үнэнтэ хэрэгтээ урбаад, баяшуулаар үгэсэһэн, хара амяа хамгаалан, ханитан нүхэдөө дайсанай һомон доро хаяжа тэрьедэһэн Тихоня нохойн үхэлөөр үхэнэ. Тэрэниие хайрлаха нэгэшье хүн байбагүй. «Мууһаа муу, модонһоо хөө»—гэжэ арад зон иимэшүүлыел нэрлэдэг.

БУРЯТ ЗҮЖЭГШЭДЭЙ АМЖАЛТА

«Ургын задаржа байхада» гэжэ кинодо эрод, бурят зүжэгшэдэй наадахые хаража, үндэһэн хэлэн дээрээ дуугаралсахыень шагнажа һуухадаа, омогорхохоор даа. «Адуушанай дуунда» наадаһан бэлигтэй залуу дуушан Владимир Манкетов энэ кинодо Гэлэг болоно наадана. Хүхюун дорюун дууша Түмэншье болоно наадахадаа, семеновтоной офицер болоходоошье арад зондоо бодото байдалые удхалан харуулжа шадана.

Бурядай арадай артист Буда Вампилов баян Ахсай болоно, баһашье урматайгаар наадана даа. Шэрүүн хатуу абаритай, үнэгэн мэхэтэй бурят нюдарганиие бодото бэеэрнь зураглана. РСФСР-эй арадай артистка Н. Гендунова, РСФСР-эй габьяата артистка М. Степанова, РСФСР-эй габьяата ажал-ябуулагша Ц. Шагжин гэгшэд заагдаһан рольнуудтаа яаха аргагүй орожо, хүнэй зүрхэ сэдьхэл хүдэлгэмэ уран хурсаар наадана.

Киногой гол героиня Дэнсэмае багшанарай институдай студентка Валентина Дагбаева наадаа. Юумэ юушье мэдэхэгүй, хүдөөгэй харанхы эхэнэр байһанаа ушар удха ойлгоһон шэнэ совет байдалай түлөөлэгшэ болоторoo ургаһан Дэнсэмае зүжэгэй тусхай һургуулигүй хүнэй харуулха гээшэ тиимэ амар юумэн бэшэ. Теэд һүбэлгэн бэрхэ басаган режиссер болон хани нүхэд зүжэгшэдэй зааһан бүхы юумые хадуужа, оролдохын һайгаар өөрынгөө зорилгые яһала амжалтатайгаар дүүргэжэ гараа гэхэдэ болоно. Тэрэшэлэн И. Марактаевай уран шадабариие тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

НЭГЭ ХЭДЫ АЖАГЛАЛТА

«Ургын задаржа байхада» гэһэн кинофильмын юрэнхы дээрээ һонирхолтой байһаниинь эли ааб даа. Гэхэтэй хамта, заримдаа һанаһанда хүрөөгүй газарнууд бии байна.

Нэн түрүүн, сценари бэшэгшэшье, режиссершье хүниие үсөөнөөр харуулха гэһэн зорилго урдаа табяад, дан хэтэрхы үсөөн болгожорхёо гээшэ ха. Үйлэнь ямар-нэгэн хүдөө нютагта бэшэ, харин нэгэ заимкада болоно байһан мэтэ. Бурят баян айлайда Улаан Армиин отрядай тогтоо гэхые дуулахадаа, дүтэ холынь хүршэнэр—үгытэйшье зон, баяшуул, үбгэд, һэнюушархуу үхибүүд ерэһэн лэ, гар хүл табилдаһан лэ байха байгаа. Кинодо наадаха нюурнуудые хяһахадаа, студиинхид шүүнэгүй, харин харуулха гэһэн зүйлөө тайража, ахир өөдэгүй болгоно бэшэ аал?

Бурят зоной дунда шажанда һүзэгтэй мунхаг зарим хүнүүд бии, семеновтоной солдадууд муухай зэрлиг зон гэжэ харуулхын тулада Н. Дамдинов даяанша үбгэниие ойн гэр соо абаашажа оруулаад, хуби заяаень шиидхүүлнэ. Энэ хадаа үнэн бодото байдалые дан халирхайгаар харуулһан ушар болоно. Семеновтоной муу муухай зэрлиг аашые, лама бурханда этигэһэн һүзэгтэниие ондоогоор тоб байса харуулжа шадаха байгаа, харин тиигээгүйнь гэмшэлтэй.

Хэлэн тухайшье заа-зуу ажаглалта хэхээр. Жэшээнь, «Тихоня» гэжэ бурят зон бурят хүниие нэрлэнэ. Тэрэниие «Дүүлэгэр» гэжэ гү, али «Үүхи» гэһэн үгэтэйгөөр бодото нэрыень нэрлэхэ байгаал даа.

Бага сага дутуу дунда зүйлтэйшье һаа, «Ургын задаржа байхада» гэжэ кинофильм бурядай хорёод оной байдалые цилээдгүй һайнаар согсолон харуулһаниинь элитэ.

ХОЙНО ХОЙНОҺОО

Бурят арадай байдал харуулһан уран һайханайшье, документальнашье кинофильмнүүд хойно хойноһоо гаража байна.

Урзанда жэл драматург Д. Батожабайн сценаряар «Адуушанай дуун» харуулагдажа, ажалшан зоной халуун һайшаалда хүртөө һэн. Мүнөө «Ургын задаржа байхада» гэһэн юрэнхыдөө һайн кинофильм харуулагдажа, маниие баясуулжа байна.

Свердловско киностуди манай ажабайдалаар һонирхоошонь ехэл һайшаалтай. «Ургын задаржа байхада» гэһэн кинофильм табиһан хамаг бүхы хүдэлмэрилэгшэдтэ, режиссер Я. Лапшин, оператор В. Кирбижековтэ ехэхэн талархалаа мэдүүлэе.

Бэшэгдээд байһан Д. Батожабай Г. Цыдынжапов хоёрой «Шэнэ байшан», Б. Дандаров Б. Санжин хоёрой «Тиимэ байгаа...» гэһэн сценаринуудай кино болоно гарахань дамжаггүй.

Г. ЧИМИТОВ.

Манай республикын һонин

41 кубок—амжалтын гэршэ

Жэл ерэхэ бүри республикымнай физкультурнигуудай зэргэ улам үргэдэнэ. Олон спортоор шэнэ шэнэ амжалта туйладаг команданууд олошороо. Улан-Удын зоовстеринарна институдай физкультурнигууд тэрэ түрүү командануудай нэгэн болонхой.

— Институдаймнай дэргэдэ спортын арбан ондоо секцинүүд хүдэлдэг,—гэжэ институдай спортклубай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Таракановский хөөрэнэ.— Эдэ секцинүүдтэ хамта 300 гаран студентнүүд хабаадалсажа, бокс, волейбол, баскетбол, хүнгэн атлетикэ, барилдаан болон бусад спортоор ехэ амжалта туйлаһан байна...

Үнгэрэгшэ үбэлэй спортивна сезонине һайнаар үнгэргэжэ, тус институдай физкультурнигууд 6 мүрысөөндэ хабаадалсахадаа кубогуудые бултыень абаһан юм. Иигэжэ городой, республиканска, зональна мүрысөөнүүдтэ оло дахин түрүүлээ. Мүнөө институдай спортклубта табигдаһан 41 кубок командын туйлаһан ехэ амжалтын гэршэ болоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: спортклубай правлениин түрүүлэгшэ нүхэр Таракановский (кубок баригша) спортсменүүдтэеэ хөөрэлдэжэ байна.

Н. Дамбаевай фото, текст.

Габьяата багшын баяр

— Аяар хори нэгэн жэл болоо, харалсаагүй байнабди. Омскдо байхадаа, СССР-эй Верховно Соведэй депутат болоһон тухайтнай дуулаа һэм,—гэжэ бууралтажа ябаһан толгойтой нэгэ хүн багша Анжелика Иннокентьевна Хабаевада хөөрэжэ байба.

— Олохон жэл болоол даа, Бадма Балданович. Мантай сугтаа һураһан Ущев, Москалев гэгшэд Советскэ Союзай Геройнууд болонхой...

— Мүнөө иигэжэ үтэлһэн хойноо Александр Тимофеевичынгээ, багшынгаа пенсидэ гараһанайнь баярай вечертэ хабаадалсажа байхамнай һонин байна даа.

Иимэ хөөрэлдөөн Улан-Удын багшанарай институдай ехэ зал соо һаяхан боложо байба. Хүн зон олон. Тэдэнэр барандаа аяар 55 жэлдэ хүдэлһэн республикынгаа габьяата багша Александр Тимофеевич Назимовые пенсидэ үдэшэхэеэ суглараһан байгаа.

Баярай суглаан нээгдэжэ, саб сагаан толгойтой, 72-той Александр Тимофеевичтэ пионернүүд баглаа сэсэгүүдые барюулба.

Нүхэр А. Т. Назимовые республика доторнай мэдэхэгүй хүн үсөөн байха. Энэ хүнэй намтар олондо мэдээжэ: Сүхэ голой эрьедэ түрэһэн, Совет засагай түлөө эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэһэн хүн. 1920 онһоо КПСС-эй гэшүүн болоһон байна. Совет засаг тогтоолсоһонойнгоо һүүлдэ, 1928 онһоо багшалжа эхилээ һэн.

Нүхэр Назимов Улан-Удын нэгэдэхи жэшээтэ һургуулиин директорээр арбаад жэлдэ хүдэлмэрилһэн байна. 1946 онһоо багшанарай институдта хүдэлөө.

Баярай энэ үдэшэ үндэр наһатада Хүндэлэлэй грамота, олон бэлэг барюулагдаһан, ута наһа наһалхые юрөөгдэһэн байна.

В. Очиров.

„04" гэжэ юуб

Илангаяа хабар, зунай сагта ямар үдэрэй болохые хүн бүхэн хүлеэдэг гээшэ. Үглөөгүүр хэбтэриһээ бодомсоороо ээлүүдгүй сонхоор шагааха дуран хүрэхэ байха. Теэд бүрхэг, һалхитай гү, али наратай сэлмэг үдэрэй болохо байһые гидрометбюро һайнаар мэдэдэг ха юм. Гэбэшье гидрометбюрогой мэдээсэлэй радиогоор дамжуулагдахыень, газетын асарагдахые хүлеэхэ хэрэгтэй бологшо һэн.

Улан-Удын телефонно станцида «04» гэһэн номер бии болгогдобо. Энэ номероор АТС-эй алишье телефонһоо хонходоходо, гидрометбюрогой һүүлшын мэдээсэл ходо дамжуулагдажа байха. Үдэр бүхэнэй сагай уларил хэлэгдэхэһээ гадна, үглөө, нүгөөдэр хүйтэн, дулаанай ямараар хүлеэгдэжэ байһые хэлэдэг байна.

Сагай уларилаар һонирхоо һаа, «04» номероор хонходогты.

В. Вьюниченко.

Тобшохоноор мэдээсэхэдэ

✦ Закаменай аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүд «Ургын һалбаржа байхада» гэжэ киногой бурят хэлэн дээрэ гарахада, һонирхон хараба.

Ц. Гармаев.

✦ Хэжэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой хонишон Хандабал Цыренжапова нёдондо 100 хонин бүриһөө 121 хурьга абаһан юм. Олон хурьга абаад, хоролтогүйгөөр түлжүүлжэ байнхай.

Д-Н. Чимитов.

✦ Яруунын аймагай «Коммунизм» колхоз хорёод хүнтэй луговодуудай бригада эмхидхээд, Үльдэргэ голые хаажа, уһыень сабшалан, таряалан болон бэлшээриин газар дээрэ гаргаба.

Ш. Дугаров.

Сагай уларил

Гидрометбюрогой мэдээсэһэнэй ёһоор, республика доторнай мүнөөдэр сэлмэн, бүрхэн байха. Баруун хойноһоо һулахананаар һалхилха. Улан-Удэ городто температура 7—9 градус дулаан байха.

Аплериин 20—21-дэ зарим газарта бүрхэг байха. Һулахан һалхин баруун хойноһоо үлеэхэ, һүниинь хүйтэн, үдэрынь 10—15 градус дуулан байха.

Репортаж Амаралтын байшанда

Хабарай наран ульгамханаар хадын саанаһаа гаража, хүхэ сэнхир огторгойдо дэгдэнхэй. Тэнгэридэ нэгэшье үүлэгүй, оршон тойрон хон жэн. Гансал түргэн урасхалта гэрхоной шарьяхань үглөөнэй арюун тунгалаг агаарые хаха зуран элихэнээр дуулдана. Иимэ сэбэр агаараар сээжэ дүүрэн амилхада ямар зэхид гээшэб.

...Үглөөнэй долоон часай үе. Ирагуу хүгжэмэй абяан соностожо, ута үргэн гэрнүүдһээ хүнүүд олоороо гаража, гимнастика хэжэ эхилнэ. Эдэмнай хуша, уляангир, нарһан модоор баян Дээдэ Онгостойн амаралтын байшанда ерэһэн хүнүүд гээшэ. Эндэ мүнөө 100 хүн амаржа байна. Тэдэнэй дунда үндэр наһатай үбгэд, хүгшэдшье, залуу наһанай золтой жаргалтай, хүхюутэй зугаатай хүбүүд, басагадшье бии.

Амаралтын байшанда ерэһэн хүн зон амархашье, сэнгэхэшье арга боломжотой. Наада захынь абажа хэлэхэдэ, амарагшад эдеэ хоол өөһэдынгөө дураар захидаг юм. Жэшээнь, 3—4 ондоо шүлэн байдаг, хоёрдохи блюдэ 5—6 янзын. тиигээд сай, сахар, компот гэхэ мэтэшэлэн дүүрэн. Столовын хүдэлмэрилэгшэд ахалагша повар Анфиса Александровна Хунхенова түрүүтэй амарагшадые амтатай, шэмэтэй хоолоор хангахын тула үнэн зүрхэнһөө орэлдоно.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: официантка Антонова обедтэ бэлдэжэ байна.

—Дуратайл юумэеэ эдинэ гээшэбди, муулаха юумэн үгы,—гэжэ эндэ амаржа байһан Яруунын дунда һургуулиин биологиин багша Григорий Филиппович Дабалаев хөөрэнэ. Хүхихэ, зугаалхадашье болохо. Лекци, элидхэл ходо шагнанабди, кино, концерт харанабди,—гэжэ Улан-Удын паровозно депогой солото машинистнуудай нэгэн Петр Прохорович Помощников багша Дабалаевай хөөрөөе үргэлжэлүүлнэ.

Нээрээшье соёл гэгээрэлэй хүдэлмэри эндэ муу бэшэ эмхидхэгдэнхэй. Амарагшад шатар, даам, биллиард, домино наадахаһаа, лекци, элидхэл шагнахаһаа гадна, городой фабрика, заводуудта экскурсяар ошоно, концерт наада харана. Гадна өөһэдынгөө хүсөөр тэдэнэр һонирхолтой вечернүүдые, спортоор элдэб мүрысөөнүүдые үнгэргэдэг юм.

Эндэхи библиотекын (даагшань С. Г. Суворова) уншалгын залда хүнүүд ходоо таһалдадаггүй. Библиотекэдэнь 23 мянгаад түхэригэй уран һайханай номууд бии юм. Тиихэдэ олон янзын газетэ, журналнууд абтана.

Саашадаа Дээдэ Онгостойн амаралтын байшан бүри болбосон тухэлтэй, һайн түхеэрэлгэтэй болохо юм. Мүнөө байһан байрануудынь һэльбэгдэн заһабарилагдаха, 25 хүнэй байха шэнэ гэр баригдаха, сад сэсэрлиг тариг даха юм.

И. Очорон.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: амарагшад уншалгын зал соо шэнэ газетэ, журнал хаража байна.

Л. Хайдуровай фото.

Лаборантнуудай курса

Республикымнай хүдөө ажахын министерстводэ колхозуудай лаборантнуудай 15 хоногой курса үнгэргэгдэжэ байна. Түрүүшын ээлжээндэ һуража байһан 26 хүн сэбэр нооһоной гарасые тодорхойлон гаргаха арга шудалха юм. Һуража байгшадай олонхинь колхозуудай зоотехник, хонишод болоно.

Һуралсалай программын ёһоор курсада һурагшад нооһо абалгые дээшэлүүлхэ арга, отаруудай хонидһоо хэды шэнээ сэбэр нооһоной абтаха байһые тодорхойлхо арга шудална.

В. Шнайдер.

ХИЛЫН СААНАҺАА

ГДР-эй Арадай палатын заседани

БЕРЛИН, апрелиин 16. **(ТАСС-эй корр.).** Германиин Демократическа Республикын правительствын мэдүүлгые Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ О. Гротеволь хэһэн байгаа. Арадай палатын мүнөөдэрэй заседани дээрэ энэ мэдүүлгые зүбшэн хэлсэлгэдэ Арадай палатын бүхы фракцинуудай түлөөлэгшэд хабаадаа. Германитай эбэй договор баталха, Баруун Берлиние өөрын мэдэлтэй, амгалан ёһоной город болгожо, Берлинэй асуудалые шиидхэхэ тон шухала болоод байһые правительствын мэдүүлгэ үшөө дахин харуулба гэжэ тэдэнэр тэмдэглээ. Энэ асуудал шиидхэлгэ Германиин хоёр гүрэнэй хүн зоной аша туһада тааралдаха байна гэжэ депутадууд заагаа. Эбэй договорой баталагдаа һаа, Баруун Германиин зонхилхы хүнүүдэй орондоо аюултай политика бэелүүлгэ зайсуулагдаха, имагтал немец арадай өөһэдынь хэрэг бологшо Германие амгалан ёһоор нэгэдүүлхэ ябадалда зам нээжэ үгэхэ һэн.

Германитай баталагдаха эбэй договор немец арадай саашадаа амгалан ёһоор хүгжэхэ арга нүхэсэл боложо үгэхэ һэн гэжэ үгэ хэлэгшэд онсолон тэмдэглэһэн байна. Энэ договор хадаа Германиин милитаризмын зүгһөө Европын арадуудта эсэргүү шэнэ ээрхэг түримхэй ябуулга хэгдэхэ аргагүй болоо гэһэн найдабари боложо үгэхэһөө гадна, Германида атомна дайнай һүжэрхэ аюулһаа, зэбсэгжэлгын хүндэ хүшэр хойшолонгуудһаа Баруун Германиин хүн зонине зайсуулха байна. ГДР-эй правительствын мэдүүлгые фракцинуудай түлөөлэгшэд һайшаагаа. Германиин болон Берлинэй асуудалнуудые гуримшуулхын тулада правительствын абажа байһан хэмжээнүүдые тэдэнэр һайшаан дэмжээ.

Германиин Демократическа Республикын Арадай палатын бүхы фракцинуудай хамтын резолюцие депутадууд нэгэн дуугаар батлан абаа.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриин кооперативууд тухай хуулиин проект Арадай палатын мүнөөдэрэй заседани дээрэ зүбшэн хэлсэгдэһэн байна. Хуулиин энэ проект тухай ГДР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшын орлогшо Пауль Шольц үгэ хэлээ.

А. Тюпаев.

Хани барисаанай митинг

УЛАН-БАТОР, апрелиин 17. (ТАСС). МОНЦАМЭ агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Улан-Баторай залуушуулай, ороной хүдөө ажахые саашадань хүгжөөлгэдэнь туһаламжа үзүүлхын тулада МНР-тэ Советскэ Союзһаа, Хитадай Арадай Республикаһаа ерэһэн мэргэжэлтэдэй хани барисаанай митинг барилгашадай ордон соо болоо.

Монгол залуушуулай революционно союзай Улан-Баторай горкомой нэгэдэхи секретарь Д. Эрдэнэцогт митинг дээрэ үгэ хэлэхэдээ, совет болон хитад мэргэжэлтэдые халуунаар амаршалаад, Советскэ Союзай, Хитадай Арадай Республикын, социалистическэ бусад оронуудай Монголдо үзүүлдэг туһаламжын угаа ехэ удхашанартай байһые онсолон тэмдэглээ. Удаань ороной үмэнэ табигдажа байһан ехэ зорилгонууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтоод, Монголой ниислэлэй эдир залуу хүбүүд, басагадай үүсхэл эдэбхитэйгээр ажаллажа байһан тухай тэрэ хөөрэһэн байна.

МНР-эй хүдөө ажахын министрын орлогшо Балдандаш, совет болон хитад мэргэжэлтэдэй түлөөлэгшэд митинг дээрэ мүн лэ үгэ хэлээ.

Митингын һүүлээр монгол, совет, хитад залуушуулай хани барисаанай үдэшэ үнгэргэгдөө.

Индонезидэ агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй үдэр тэмдэглэгдэбэ

ДЖАКАРТА, апрелиин 17. (ТАСС). Индонезиин агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй үдэртэй дашарамдуулагдан, мүнөөдэр агаарай сэрэгүүдэй парад болоһон байна. Индонезиин зэбсэгтэ хүсэнүүдэй главна командалагша президент Сукарно парадай болоходо, тобшо үгэ хэлэһэн байна. Апрелиин 17-ной үдэр Индонезиин агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй һайндэр болохоһоо гадна, Индонезиин бүхы арадай һайндэр болоно гэжэ тэрэ онсолон тэмдэглээ. Республикынгаа бэеэ даанхай байдалые амжалтатайгаар хамгаалжа шадахаар байхынь тулада зэбсэгтэ хүсэнүүдээ эсэсэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхые Сукарно уряалаа.

Индиин Республика. Пенджаб штадта Сабледж мүрэн дээрэ Индидэхи эгэ[…] электростанциин барилга 1946 ондо эхилһэн юм. Бхакра-Нангалай энер[…]ческэ системын гол барилгань Бхакрай хаалта (плотина) болоно. Тэрэнэй [...]рынь 300 үлүүтэй метр юм. Энэ системын бүхы барилганууд мүнөө [...] эсэс хүрэтэр түгэсхэгдэхөөр хараалагдана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Бхакрай хаалта [...] юрэнхы түхэл.

ТАСС-эй фотохроника.

Хитадай Арадай политическэ консультативна соведэй бүхэхитадай комитедэй сесси нээгдэбэ

ПЕКИН, апрелиин 17. (ТАСС). Хитадай Арадай политическэ консультативна 3-дахи зарлалай соведэй (НПКСК)—Хитадай арадай демократическа нэгэдэмэл фронтын организациин нэгэдэхи сесси мүнөөдэр Пекиндэ нээгдээ. Коммунистическэ партиин, элдэб демократическа партинуудай, ниитын организацинуудай, бага яһатанай, хилын саана байдаг хитадуудай, ороной бусад демократическа бүлэгүүдэй түлөөлэгшэд энэ организацида ородог юм.

НПКСК-гэй бүхэхитадай комитедэй түрүүлэгшэ Чжоу Энь-лай сессие нээгээ. Чжоу Энь-лай, Пын Чжэнь, Ли Цзи-шэнь, Го Мо-жо, Банчен эрдэни Нгабу-Нгаван Джигми, Хитадай Арадай Республикын демократическа партинуудай, ниитын организацинуудай бусад хүтэлбэрилэгшэд сессиин президиумдэ нэгэн дуугаар һунгагдаа. НПКСК-гэй бүхэхитадай комитедэй хүдэлмэри тухай элидхэл, хүтэлбэрилхы органуудай һунгалта сессиин зүбшэхэ зүйлдэ ороно. Бүхы Хитадай арадай түлөөлэгшэдэй суглаанай депутадуудтай хамта сессидэ хабаадагшад Хитадай Арадай Республикын правительствын хүдэлмэри тухай элидхэлые зүбшэн хэлсэхэ байна.

НПКСК-гэй бүхэхитадай комитедэй хүдэлмэри тухай Ли Вэй-хань элидхэл хээ.

НПКСК-гэй бүхэхитадай комитедэй нэгэдэхи сессиһээ хойшо дүрбэ үлүүтэй жэл үнгэрөө. Энэ үе соо НПКСК-гэй бүхэхитадай комитет, тэрэнэй нютагуудтахи таһагууд Коммунистическэ партиин хүтэлбэреэр дотоодын болон гадаадын дайсадтай тэмсээ, экономическа, политическэ болон соёл сурталай талаар социалистическэ революцие саашадань хүгжөөгөө, социалистическэ байгуулалта эрхилээ. Тиихэдээ, элдэб демократическа партинуудтай болон бүлэгүүдтэй Коммунистическэ партиин «удаан саг соо зэргэ оршон байха, али алиндаа хиналта хэхэ» хараа шугамые шууд сэхээр баримталдаг, элдэб демократическа үзэлтэй ажал-ябуулагшадта туһаламжа үзүүлхэ, [...]ниие шэнээр хүмүүжүүлхэ та[...] ехэ хүдэлмэри хэдэг байгаа [...] Ли Вэй-хань хэлээ. Ороной [...] үндэһэ яһатанай, бүхы демок[...]ческа ангинуудай, демократи[...] партинууд болон бүлэгүүдэй, [...]дай организацинуудай, хилын [...]на байдаг хитадуудай, бусад [...]кратическа ажал-ябуулагш[...] нягта жагсаалые бэхижүүлхэ [...]рэгтэ НПКСК-гэй бүхэхитадай [...]митедэй хэһэн хүдэлмэри ехэ [...] дүүргэһэн байна гэжэ Ли Вэй-[...] мэдүүлээ.

Хитадай Арадай полити[...] консультативна совет хадаа «[...] саг соо зэргэ оршон байха, [...] алиндаа хиналта хэхэ» хараа [...]мые саашадаа шууд сэхээр ба[...]талха, Коммунистическэ пар[...] хүтэлбэреэр арадай демокра[...]ска нэгэдэмэл фронтые бэхиж[...]хэ, социалистическэ революц[...] социалистическэ байгуулалтад[...]мократическа партинуудай, де[...]ратическа ажал-ябуулагш[...] эдэбхитэйгээр хабаадалгада[...] һалха ёһотой. Тиихэдээ, Хит[...] ехээр хүгжэнги промышлен[...]тай, мүнөө үеын хүдөө ажах[...] хүгжэнги наука болон соёл ку[...]ратай а[...]хэ социалистическ[...]рэн болгохын тулада хамтаар[...] сэлэл оролдолго гаргаха шу[...] байна гэжэ Ли Вэй-хань саа[...] хэлээ.

Советскэ Союз түрүүтэй со[...]листическэ лагериин оронуудта[...]та нэгэдэлээ саашадань бэхи[...]лэн хүгжөөлгэдэнь, эб найра[...]да дуратай бүхы гүрэнүүд [...] арадуудтай хани барисаага[...] жөөлгэдэнь, империалисти[...] ээрхэг түримхэй ябуулган[...] дайнай аюулда эсэргүүсэн, [...] дэлхэй дээрэ бата бэхи эб на[...]дал хангахын түлөө тэмсэлдэ[...] мократическа бүхы ажал-ябу[...]шадта Хитадай Арадай полити[...] консультативна совет туһалх[...]той гэжэ элидхэлэйнгээ түгэс[...] Ли Вэй-хань мэдүүлээ.

Сессиин хүдэлмэри апрели[...] хүрэтэр үргэлжэлхэ.

Фидель Кастро Вашингтондо ерэбэ

ВАШИНГТОН, апрелиин 16. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондентын мэдээсэһэнэй ёһоор, Кубын премьер-ми[...] Фидель Кастро юрын хэрэгээ[...]гэлдэр эндэ ерээ.

Урда-Хитадай далай дээрэ СЕАТО маневр хэ[...]

ПЕКИН, апрелиин 16. (ТАСС). Веллингтондо СЕАТО-гэй соведэй сесси һаяхан болоһон байгаа. Тус сессиин шиидхэбэриин ёһоор агаарай-сэрэгэй хүсэнүүдэй, далайн-сэрэгэй флодой маневрые ээрхэг түримхэй СЕАТО бүлэглэл Урда-Хитадай далай дээрэ үнгэргэжэ байна. Энэ хадаа СЕАТО-гэй байгуулагдаһан сагһаа хойшонхи эгээн ехэ маневр болоно. Эдэ нютагуудтахи байдалые бүри шахардуушанга болгохо, эб найрам[...] Азиин оронуудай аюулгүй ба[...]да гай түбэг татаха зорилго[...] маневр хэгдэнэ.

Холбоото Штадуудай, Ан[...] Австралиин, Шэнэ Зела[...] Франциин сэрэгэй 30 корабл[...]гапурһаа гаража, Урда-Хи[...] далай тээшэ ошоо. Дэлхэйн [...]дохи дайнһаа хойшо Синга[...] анха түрүүшынхеэ сэрэгэй [...] олон корабльнууд сугларһан [...]

Америкын генерал Чан Кай-шитай хэлсээ хэбэ

ПЕКИН, апрелиин 17. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ мэдээсэбэ. США-гэй армиин штабай начальнигай орлогшо генерал-лейтенант Лемнитцер Тайбэйһээ Окинава ороо. Тайванда байха үедөө Лемнитцер Чан Кай-шитай уулзажа, Холбоото Штадуудай болон чанкайшистнуудай хоорондохи сэрэгэй харилсаанай асуудалнуудые тэрээнтэй зүбшэн хэлсээ.

Редактор Ц. Ц. ЦИБУ[...]

Урдань Яруунын аймагай [...]тын редактор ябаһан, КП[...] гэшүүн **Дулмажаб** Бод[...] **ЖАЛСАНОВАГАЙ** 1959 оно[...]релиин 16-да наһа бараһан т[...]да Бурядай АССР-эй журна[...]нуудай Союзай правлени гү[...] гашуудалтайгаар мэдээсээд, [...] бүлынхидтэнь шаналалаа мэд[...]нэ.

Бурядай АССР[...] журналистнарай Союзай пра[...]

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—46-32, зам. редактора—32-74, отв. секретаря—27-37. отделов партийной жизни—34-05. экономики—47-59. пропаганды и местной информации—35-14, культуры и быта—24-74, писем и рабселькоров—40-49, отдел переводов, корректорская—35-95, бухгалтерия—37-32. Для междугородных переговоров—16.

Н01019. Типография Министерства культуры Бурятской АССР. Зак. № 4835.